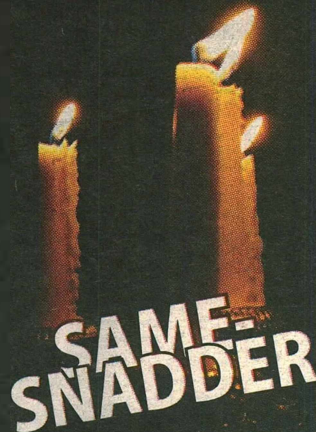

Utopia

MAGASINET

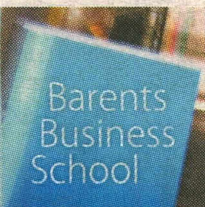
Studentavisa i Tromsø • 30. januar 2008 - 12. februar 2008 • Nr. 2 - Uke 5 - Årgang 33 • www.utopia.no

NYHETER

Barents Business School

Samfunnstopper ønsker handelshøgskole til Tromsø.

NYHETER SIDE 4-5

KULTUR

Psyko teater

Teater Akse har premiere på Risk. Bli med på galehus!

MAGASINET SIDE 16

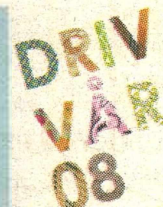

KULTUR

Søt musikk?

Driv gjer deg vårprogrammet!

MAGASINET SIDE 17

— Jeg kan nesten garantere at du ikke tenker ekstrepumpehagle med lydtemper, psykotisk leiemorder med oksygentank på slep og meksikansk dopoppgjør i ørkenen.

FILM SIDE 31

— Two functioning self sustained adults, having lived here for close to a decade, have with the stroke of a pen been reduced to bystanders in their own lives and back to an already too well known, uncertain future

NEWS PAGE 13

VIL SAMLE NORD-NORGE

Stjernø-utvalget vil samle Nord-Norges utdanningsinstitusjoner til ett kjempeuniversitet. NYHETER SIDE 2-3 & 8-9

PSportalen
<http://ps.uit.no>

Deppa og trett?
- Få hjelp på nett!

Se menyen Psyhjelpen

PS-portalen, nettstedet for alle studenter i Tromsø
Her kan du få informasjon og mulighet til å diskutere
sosiale, psykologiske og eksistensielle spørsmål.
Logg deg inn på <http://ps.uit.no>

STUDENTSAMSKIFTSRÅDET

LEDER

Helene Skjeggstad, ansvarlig redaktør

Fusjonssyken

*Hvem skal den være frivillig for?
Staten? Ledelsen? De ansatte? Studentene?*

Steinar Stjernø er lederen for utvalget som tirsdag 22.01 annonserte forslaget som kommer til å bli toneangivende for debatten om høyere utdanning de neste månedene. Utvalget ble satt av utskjelte Djupedal i mai 2006, og kommer nå med et forslag som skal ut på høring frem til mai i år. Forslaget sier at for å få mer robuste enheter og høyne den faglige kvaliteten, ønsker de å slå i sammen 38 høyere utdanningsinstitusjoner til 8-10 store enheter. Bakgrunnen for utvalget er at små studiesteder opplever en svak rekruttering som fører til en spredning av utdanning og fagmiljø. Dette hevdes å være grunnen til at Norge henger etter internasjonalt.

Dette er et radikalt forslag som vil snu opp-ned på hele undervisningssektoren. Sektoren er allerede i kaos etter den omstridte kvalitetsreformen og fra mange hold reageres det nå sterkt på utvalgets konklusjon. Universitetet i Tromsø kan belage seg på å bli utvidet med høgskoler i fra Nordland, Troms og Finmark fylke. Dette lukter det distriktspolitikk av lang vei, og ved fokuset på sentralisering har utvalget truffet en annen potensiell verkebyll – kampen om distriktene. Fokuset flyttes dermed fra det opprinnelige målet – å høyne kvaliteten på høyere utdanning. Som om det ikke er grunn nok til å stille seg skeptisk, kan enhver vanskelig forstå hvordan det skal hjelpe å flytte den ansvarlige ledelsen for høyere kvalitet flere fylker unna.

Universitet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø står allerede med begge beina godt plantet i fusjonsverden. For oss kan det virke som vi har vært forut for vår tid, at vi har forstått at fusjon er løsningen for lenge siden, og at vi nå kommer til å få økt forståelse og pengestøtte for vår fremsynthet. Dette er en farlig tankegang. Når rektor ved universitetet, Jarle Aarbakke, trekker frem "vår" fusjon som et eksempel på at fusjonsprosessen kan være positiv og til det bedre, bør han passe seg. Prosessen i Tromsø har flere ganger vært kritisert i Utopia for å være hemmelig, toppstyrt og ha et demokratisk underskudd, men den har likevel fått varemerket "frivillig". Når en nå skal prøve å fusjonere ikke bare to institusjoner, men 38 (!), og de skal være frivillige, kan en undre seg hvem den skal være frivillig for – Staten? Ledelsen? De ansatte? Studentene?

Forslaget er ikke det rette svaret for hvordan vi kan høyne den faglige kvaliteten i undervisningssektoren, men den har startet en viktig debatt. Noe må gjøres. Måtte det bli en stormfull vår!

Ansvarlig redaktør
Helene Skjeggstad
redaktor@utopia.no

Nyhetsredaktør
Magnus Aamo Holte
nyhet@utopia.no

Kulturredaktør
Inge Steine
kultur@utopia.no

Layoutsjef
Alexander Prestmo
alexander@utopia.no

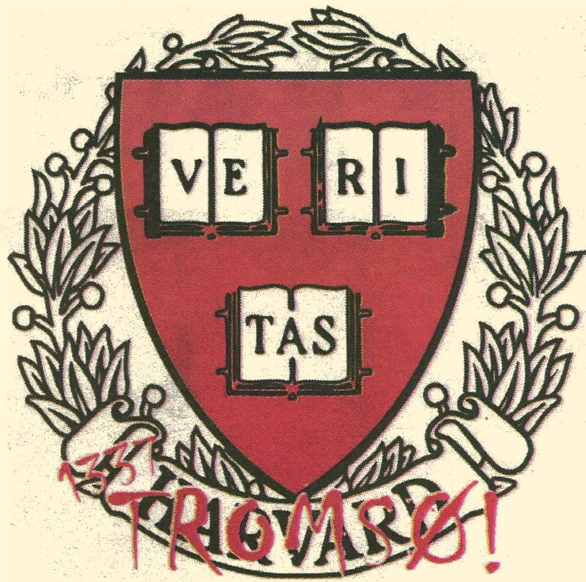
Fotoansvarlig
Marius Hansen
foto@utopia.no

IT-ansvarlig
Kristian Nordstrønen
it@utopia.no

Redaksjonen
Andreas Willersrud
Anni Marit Normann
Askild Gjerstad
Eirik Hovde Bye
Franceline Ramalho
Fride Ørn
Frithjof Eide Fjeldstad
Gaute Beckett Holmslett

Harald B. Zeigler
Ida Walenius
Ingvild Buhaug
Jens Harald Kielland
Joep Aarts
Jørn Normann Pedersen
Kjell-Sture Johansen
Kristin Torgersen
Lone Dybdal
Marit Opsahl

Marie S. Johansson
Mats Aas
Rune Alexandersen
Sigrid M. Hohle
Siri Gaski
Tora Alexandersen
Tim Dassler
Trygve Sørensen

Snever debatt om Eliteuniversitet

KOMMENTAR

Tekst: Andreas Willersrud
Illustrasjon: Pia Urto

Ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2008 i oktober i fjor kunne det virke som om regjeringen hadde bestemt seg for at Norges rikdom var sikret i all fremtid, og at oljeforekomstene på norsk sokkel er utømmelige. Dessverre er det nå slik at norsk sokkel en gang vil bli tom for olje, og vi vil måtte benytte oss av andre ressurser for å sikre en stabil økonomi i fremtiden. Ut i fra statsbudsjettet inngår ikke kompetanse i regjeringens strategi for Norge etter oljen.

Denne snevre tankegangen gjenspeiles i den pågående debatten om hvorvidt det er ønskelig å etablere et eliteuniversitet i Norge. Kritikken mot etableringen av et eliteuniversitet sentrerer seg i grove trekk rundt at et slikt universitet vil skape

et klasseskille innen norsk høyere utdanning. Dette klasse skillet finnes allerede, og vi finner det på tvers av samfunnet. Vi mennesker er forskjellige, noen vil alltid være flinkere enn andre. Innen idretten er det allment akseptert at vi dyrker frem de individene som er best egnet til å konkurrere og forsvare Norges ære i verdenstoppen. Et sentralt spørsmål i denne sammenheng er hvorfor dette ikke er akseptabelt innen høyere utdanning? Er det galt at de individene som både har et ønske og potensial til å bli best, får muligheten til å studere ved et universitet som gir dem muligheten til å utfolde sitt fulle potensial?

Det er på tide at vi ser realiteten i øynene,

oljen før eller siden vil ta slutt. Dersom vi ikke allerede nå forbereder hva vi skal leve av i fremtiden kommer vi til å stå på bar bakke den dagen den siste oljetankeren med norsk olje seiler ut av landet.

I lys av nedgangen i industriell aktivitet i Danmark og Sverige har begge landene satset tungt på høyere utdanning for å sikre at de skal kunne gå inn i fremtiden med den viktigste ressursen menneskeheten har å by på: kunnskap. Danske myndigheter har til og med gått så langt som å proklamere ungdommens hjerner som kilden til en stabil økonomisk fremtid.

Det er bemerkelsesverdig at (tross av at vi er i den enestående økonomiske posisjonen som tillater oss å etablere et universitet som kan kjempe i verdenstoppen) dette likevel høster såpass stor motstand. Det er skremmende å tenke på at samfunnet har utviklet seg i en retning hvor vi dyrker mennesker som er fysisk overlegne andre, mens vi ikke tillater en slik tilnærming i utdanningssektoren.

Fremtidens utfordringer i forhold til klimaendringer, matproduksjon og alternative energikilder er kun noen eksempler på hvor stort markedet for forskning i verdensklasse er; teknologi og kunnskap er fremtidens viktigste handelsvarer. Når oljen tar slutt har vi fortsatt den viktigste av alle naturressurser: unge mennesker som søker kunnskap. Dette er en ressurs vi må ta vare på og ikke sløse bort på grunn av et ideal om "demokratisk likhet" i samfunnet som gjør at vi frykter de som skiller seg ut fra massen.

Når oljen tar slutt har vi fortsatt den viktigste av alle naturressurser: unge mennesker

Stjernøs mann på campus

22. januar 2006 la Stjernø-utvalget frem sitt forslag til hvordan man skal høyne kvaliteten i norsk høyere utdanning. Utopia har pratet med et av utvalgets medlemmer, Peter Arbo fra Norges Fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø.

Du som har den unike posisjon av å ha vært medlem av utvalget, kan du ikke fortelle litt om det til oss på utsiden?

- Utvalget ble satt ned i mai 2006 og har i hovedsak bestått av representanter fra universitets- og høyskolesektoren. De tidligere lederne for Norsk Studentunion og Studentenes Landsforbund var også med. Bakgrunn for utvalget er at vi har en struktur av utdanningsinstitusjoner og studiesteder som i stor grad har ligget fast siden høyskolereformen i 1994. Samtidig har det skjedd store endringer både innenfor og utenfor sektoren. All høyere utdanning er blitt underlagt den samme loven. Kvalitetsreformen har åpnet for at stadig flere høyskoler omgjøres til universiteter. Samfunnets forventninger til de høyere utdanningsinstitusjonene er økende. Dessuten skjer det en stigende internasjonalisering av både utdanning og arbeidsliv. Vi var derfor bedt om å vurdere utviklingen av høyere utdanning i et 10-20-års tidsperspektiv.

Det som har fått mest fokus i media er fusjonsprosessen som foreslås. Fortell litt om den.

- Utvalget foreslår å fusjonere de 38 institusjonene vi har i dag til 8-10 større institusjoner, som alle da vil bli universiteter. Det er både faglige og styringsmessige grunner til at vi foreslår dette. Større institusjoner vil etter vår mening skape sterkere og mer robuste fagmiljøer. Det blir lettere å oppgradere de kortvarige profesjonsutdanningene, og det blir lettere å få til en god arbeidsdeling, slik at toppforskningen kan prioriteres. I stedet for dagens markedsbaserte system, vil det også bli mulig å etablere en strategisk dialog mellom departementet og lærestedene.

Ved å slå sammen universiteter og høyskoler, fjerner dere hele skillet mellom disse institusjonene. Slik situasjonen er nå vil vel mange si at det er å ta det litt langt.

- Ett av utvalgsmedlemmene har argumentert for dette. Problemet med et slikt standpunkt er at forskjellene allerede langt på vei er visket ut. Høyskolene har fått rett til

OPTIMIST: Peter Arbo tror at studentene vil ha mye å tjene på forslagene fra Stjernø-utvalget.

forskning. Vi har samme stillingsstruktur og muligheter for kompetanseoppbygg. Den samme gradsstrukturen er etablert for både universitetene og høyskolene. Og ifølge loven om universiteter og høyskoler, skal de alle drive forskningsbasert undervisning. Gjennom NOKUT er de også underlagt det samme kvalitets- og akkrediteringssystemet. Tre høyskoler har i løpet av kort tid blitt universiteter. I årene framover, vil fem-seks nye universiteter bli opprettet, gitt de spillereglene som gjelder. Om ikke lenge, vil halvparten av de som tar tradisjonelle høyskoleutdanningene gjøre dette ved et universitetet.

Er det ikke mulig å bare enkelt stoppe prosessen slik den er nå?

- Flertallets syn er at konvergeringsprosessen er irreversibel. Når noen høyskoler har fått bli universiteter, tror vi heller ikke at det vil være politisk mulig å hindre andre i å oppnå universitetsstatus, gitt at de oppfyller de samme vilkårene. Du kan for eksempel ikke si at universitetene i Stavanger og

Agder skal få lov til å være universiteter, mens høyskoler som eventuelt har flere doktorgrader og vitenskapelige ansatte ikke skal få lov. Vi vil stoppe spredningen av forskningsressurser på mange små og sårbare fagmiljøer, og vi vil forhindre at jaget mot universitetsstatus går på bekostning av de kortvarige profesjonsutdanningene.

Men er ikke det vel optimistisk å sette i

gang en ny reformprosess i en sektor som nå er rimelig reformlei?

- Fusjonsprosesser sluker energi, men de kan også utløse ny energi. Mange av de som nå går i skyttergravene og forsvarer status quo, burde heller være opptatt av de mulighetene som blir åpnet. Nesten alle reformene i sektoren har blitt møtt med motstand. I ettertid er det få som ønsker å gå tilbake til det gamle.

Et annet av forslagene er at det skal bli en deling av verv mellom rektor og en ekstern styreleder. Fagforeningen har stått frem denne uken og sagt at dette fører til at de ansatte mister sin

selvstyret. Hva mener du om det?

- Det vi ønsker er en enhetlig ledelse. Vi foreslår at rektor skal være medlem av styret, uansett om vedkommende er valgt eller ansatt, men det er etter vårt syn uheldig hvis rektor både skal være styreleder og ansvarlig for å sette styrets vedtak ut i livet. En ekstern styreleder vil skape en bedre balanse, og kan også være en nyttig ressurs for rektor og hele universitetet.

Hva vil Stjernø-utvalgets forslag bety for universitetet og studentene i Tromsø?

- Den fusjonsprosessen som UiT har med høyskolen, er i tråd med hvordan vi har tenkt i utvalget. Vi ønsker at myndighetene skal stimulere og gi støtte til slike sammenstillinger. Utvalget går inn for at alle de høyere utdanningsinstitusjonene skal få foreslå hvem de finner det naturlig å gå sammen med. Vi tror at ikke minst studentene vil ha mye å tjene på de forslagene som blir fremmet. Større institusjoner vil kunne tilby flere typer studier, med en tettere kobling mellom forskning og utdanning og mer fleksibelt tilrettelagte tilbud utenfor campus.

Tekst: Helene Skjeggstad

Foto: Marius Hansen

— Om ikke lenge, vil halvparten av de som tar tradisjonelle høyskoleutdanningene gjøre dette ved et universitetet.

Pressens faglige utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet behandler klager mot pressa i presseetiske spørsmål. Adresse: Rådhusgt. 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22405040

Utopia arbeider etter reglene i Vær varsom-plakaten for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Utopia utgis med

støtte over semesteravgifta hver 14. dag med et opplag på 4000 eksemplarer.

Si din mening
Kronikk maks 5000 tegn inkl. mellomrom.

Kommentar maks 3000

tegn inkl. mellomrom. Debattinnlegg maks 2500 tegn inkl. mellomrom.

Tips oss!
De to beste tipsene dette semesteret blir belønnet med gavekort fra Akademisk Kvarter.

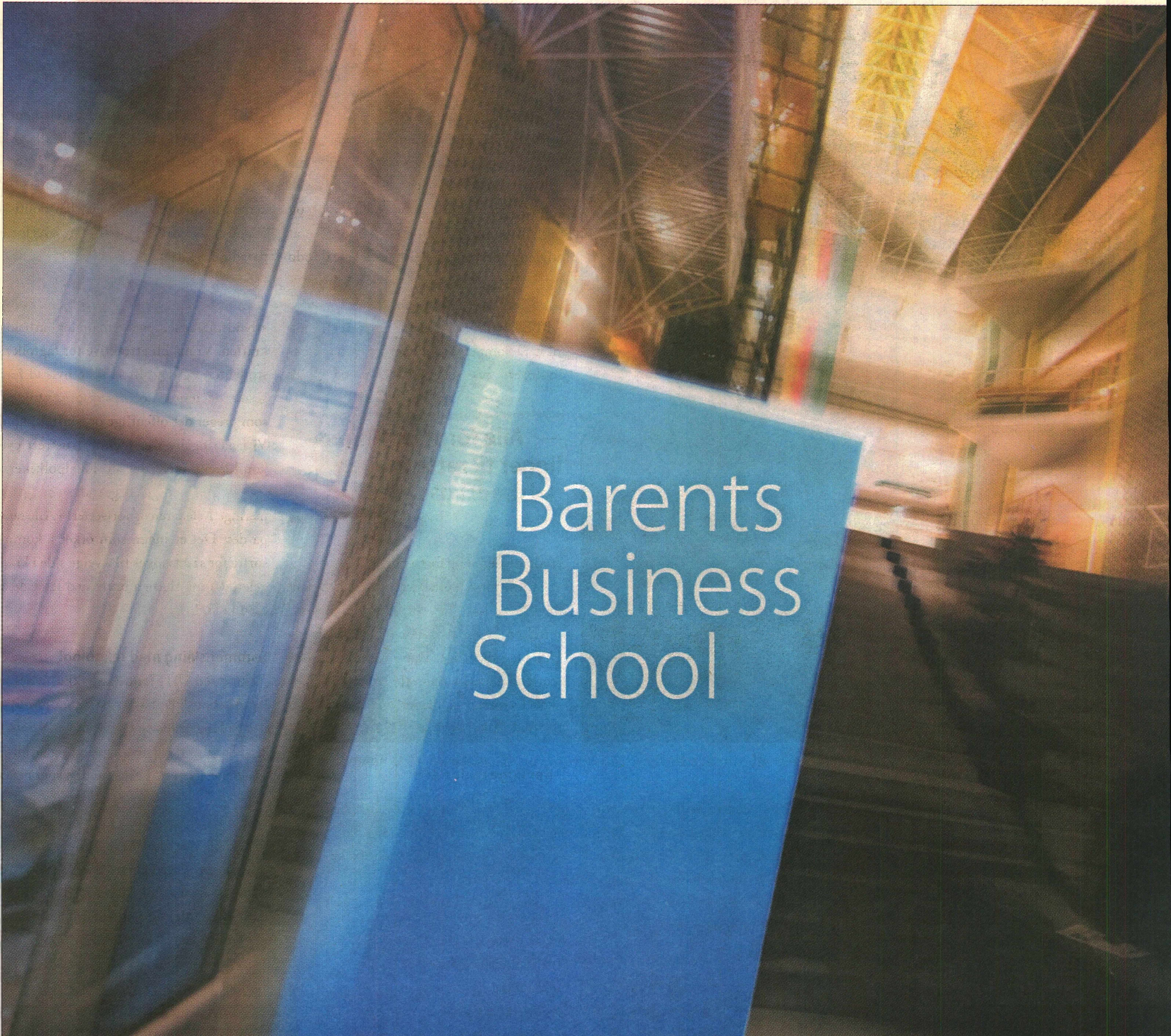
Redaksjonsmøte
Onsdag 30. januar kl. 20.00, Driv, 3. etg.

Mandag 4. februar kl. 16.15 på desken like ved Café Bodega, Teorifagsbygget, hus 2.

pressens faglige utvalg
PFU

Utopia
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø
Telefon: 776 45 901
Telefaks: 776 45 199
www.utopia.no
redaktor@utopia.no

Trykk
Nr1 Trykk Tromsø
ISSN: 0806-9611

HANDELSHØGSKOLE: Hvis lederne på Universitetet, Høgskolen og NFH får det som de ønsker, vil en handelshøgskole i Tromsø innen få år bli en realitet. Arbeidsnavnet på prosjektet er Barents Business School

Vil ha handelshøgskole

Når Universitetet i Tromsø ble grunnlagt ble det sagt nei til opprettelsen av siviløkonomutdanning.

- Et av største feilskjærene Universitetet noensinne har gjort. Det ville være en like stor tabbe å ikke opprette en handelshøgskole i Tromsø nå, mener studentstyreleder Øyvind Mikalsen.

I forbindelse med fusjonen mellom Høgskolen og Universitetet i Tromsø tar stadig flere til orde for opprettelsen av en handelshøgskole i Tromsø, et prosjekt som går under arbeidsnavnet Barents Business School (BBS).

- Alle forutsetningene ligger til rette for

dette, sier professor i statsvitenskap, Kjell-Arne Røvik.

Han ønsker å slå sammen bachelorutdan-

— De nordnorske lokalpolitikernes lokaliseringsskrangling bryter ned landsdelen.

NÆRINGSLEDER JOHAN PETTER BARLINDHAUG

ninga i økonomi på Høgskolen, mastergradsprogrammet i økonomi og administrasjon på NFH, og elementer fra statsvitenskap, som organisasjon og ledelse.

Har ingrediensene allerede

- Dette er alle sterke institusjoner med gode

studietilbud og gode fagmiljøer i seg selv.

Men hvis vi slår sammen alle disse delene til en institusjon, en handelshøgskole i Tromsø som tilbyr MBA-grad, vil Tromsø framstå som et reelt alternativ for framtidige økonomer til handelshøgskolene lenger sør, mener Røvik.

Han understreker at økonomiutdanningen på Høgskolen er god.

- Men man kan ikke ta mastergrad der. Ønsker man mastergrad må man enten ta den på NFH eller flytte sørover.

Røvik mener mastergraden på NFH er ganske bortgjemt. Han viser til at det ikke er så mange sørpå som vet at man kan ta master i økonomi og administrasjon ved NFH og at utdanningstilbudet på NFH blir for sterkt

assosiert med fisk.

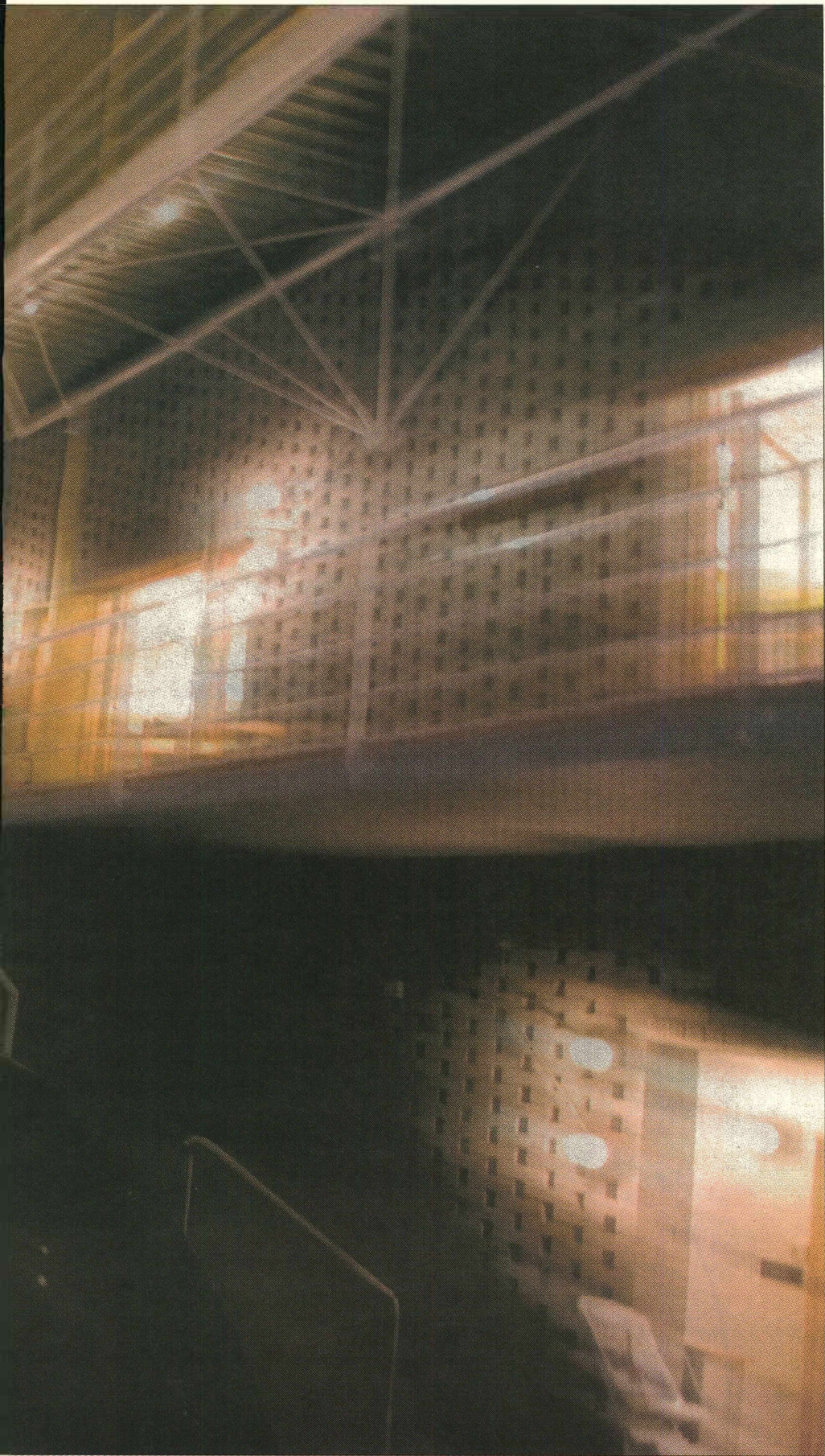
- En handelshøgskole under et merkevaln som Barents Business School har potensiale til å rekruttere mye bredere enn det økonomiutdanninga i Tromsø gjør den dag i dag.

- Vi trenger heller ikke noe ekstraordinære innskudd for å få det til. I Tromsø har vi allerede alle bitene og delene vi trenger for å sette sammen noe som likner på en handelshøgskole, poengterer professoren.

MBA med touch av nord

Han mener UiT er en spennende kontekst for en handelshøgskole.

- Nær tilknytning til fiskeri og NFH, samt samfunns- og organisasjonsfag, gjør at vi

kan skape en veldig spennende hybrid som kan resultere i en standard MBA-grad med en touch av nord, mener Røvik. – Men vi må bruke momentet fra fusjonen med Høgskolen, og vi må handle raskt, oppfordrer han.

Dekan på AFI, Hans-Petter Kvaal, er også

veldig positiv til opprettelse av en handelshøgskole i Tromsø.

– Hvis man greier å få til en sammenslåing mellom fagmiljøene på Høgskolen og på Universitetet, da særlig innenfor økonomi, jus, organisasjon og ledelse, vil det representere et kjempeløft for utdanningsbyen

Tromsø, mener Kvaal.

Han mener et merkenavn som Barents Business School vil rekruttere mye bredere enn dagens økonomi- og administrasjonsutdanning gjør.

– Hvis vi slår alle kreftene sammen om en handelshøgskole i Tromsø vil vi sannsynligvis få en tettere kobling til nordnorsk næringsliv, rekruttere flere studenter og fagfolk, samtidig som at vi kan hindre at studenter drar til handelshøgskolene i Bodø og Bergen. Kvaal får støtte fra studentstyreleder Øyvind Mikalsen.

– BBS kan føre til at man får større tilgang til flere kompetente økonomer og næringslivsledere, noe regionen sårt trenger, sier

— Alle forutsetningene ligger til rette for handelshøgskole i Tromsø.

PROFESSOR KJELL-ARNE RØVIK

studentlederen og fortsetter:

– Et av største feilskjærene Universitetet noensinne har gjort var å si nei til opprettelsen av en siviløkonomutdanning da UiT ble grunnlagt. Det ville være en like stor tabbe å ikke opprette en handelshøgskole i Tromsø nå, mener studentstyreleder Øyvind Mikalsen.

– Bør ligge under NFH

Rektor ved NFH, Jan-Eirik Killie, er positivt innstilt til etablering av handelshøgskole i Tromsø.

– Spørsmålet er bare hvordan dette vil påvirke NFH. Vi mener BBS bør organiseres under et fakultet, og da er det naturlig at dette fakultetet blir NFH. Samtidig må handelshøgskolen få markedsføre seg selvstendig, under eget navn, understreker Killie og fortsetter: – Men det er viktig at Barents Business School ikke står i veien for at NFH får utfylt sine nasjonale oppgaver innen fiskeri og marine fag.

– Slutt med kranglinga!

Næringslivsleder og nordområdetenker Johan Petter Barlindhaug mener det ikke er noe tvil om at en handelshøgskole i Tromsø vil være en mye bedre løsning enn dagens

økonomiutdanning i byen. Han er likevel opptatt av at man klarer å etablere BBS i samarbeid med fagmiljøet rundt handelshøgskolen i Bodø.

– BBS bør opprettes som en komplementær institusjon til Bodø. Vi må samle alle gode krefter i Nord-Norge, bygge hverandre opp, og ta et felles tak for landsdelen, understreker Barlindhaug. Han mener det politiske bildet av Nord-Norge har stått overfor et paradigmeskifte.

– Før i tiden skrek vi over mangelen på arbeidsplasser i Nord-Norge. Nå har vi arbeidsplassene, men mangler arbeidskraften. Vi må bli attraktive for fagfolk og studenter, og det blir vi ikke hvis vi fortsetter de gamle lokaliseringskonfliktene som preger det offentlige ordskiftet i nord. Vi i næringslivet er mektig frustrert over konflikten, men det er lokalpolitikkerne som holder krangelen gående, poengterer næringslivslederen og fortsetter: – Alle taper på det. Det er ingen som orker å komme sørfra for så å tvinges til å velge side i krangelen. Vi må slutte å bryte ned landsdelen med krangling!

Sammenslåing med teknologi

Rektor ved UiT, Jarle Aarbakke, synes en handelshøgskole basert på økonomimiljøene på Høgskolen og Universitetet, sammen med de samfunnsvitenskapelige og juridiske miljøene i byen, høres veldig spennende ut.

– Men jeg synes også vi må ha øynene åpne for å koble våre økonomer sammen med våre teknologer. Erfaringene fra NTNU, hvor man kombinerer økonomi med teknologi, er veldig gode, og kombinasjonen trekker mange studenter, forteller Aarbakke.

– Styrken med en slik kombinerings av fagmiljøer vil være at fremtidens ledere kan snakke både forretningslivets og teknologiens språk. De får med seg det viktigste fra begge verdener, og det unike blir at man lærer seg å forstå begge verdener allerede i studietiden, understreker universitetsrektoren.

Tekst: Magnus Aamo Holte

Foto: Marius Hansen

Bli studentmedlem i NTL

- det beste fagforeningsalternativet
- gratis innboforsikring
- kun 250.- pr semester

Meld deg inn på: <http://ungdom.ntl.no>

Norsk
Tjenestemannslag

Likestillingspris til UiT

Institutt for marin bioteknologi (IMAB) på NFH ved Universitetet i Tromsø er tildelt Likestillingsprisen 2007 sammen med NTNU.

Minister for forskning og høyere utdanning, Tora Aasland, delte tirsdag ut Likestillingsprisen 2007 til Institutt for marin bioteknologi ved NFH på Universitetet i Tromsø. Prisen deles med NTNU. Den nyopprettede Likestillingsprisen gis til institusjoner som har de beste tiltakene for å bedre kjønnsbalansen i akademia. Kunnskapsdepartementets begrunnelse for å gi prisen til Institutt for marin bioteknologi er at de har lyktes i å rekruttere kvinner inn i sitt forskningsmiljø og øke antall kvinner i vitenskapelige stillinger. – Jeg er imponert over det arbeid prisvinnerne har lagt ned i sitt likestillingsarbeid, sier forskningsminister Tora Aasland i en pressemelding fra Kunnskapsdepartementet. Det er ikke første gang IMAB blir berømmet for sin innsats i likestillingskampen. Instituttet fikk nemlig også Likestillingsprisen ved Universitetet i Tromsø i fjor.

Fornøyd instituttleder

– Jeg vil først og fremst si at jeg er veldig stolt av hele instituttet, og synes de ansatte jobber veldig godt, sier en glad Olaf Styrvold, leder på Institutt for marin bioteknologi.

I år 2000 var det ingen kvinner i lederstillinger og øvrige vitenskapelige stillinger på instituttet. Nå er andelen på 45 prosent, og totalt sett på instituttet er femti prosent av de ansatte kvinner.

– Vi har siden 1999 jobbet for å følge opp styringssignalene som er kommet fra departementet, Universitetet og NFH, forteller

LIKESTILT: På institutt for marin bioteknologi kan de skryte av 45 % kvinneandel.

Styrvold.

– Vi har tatt imot de øremerkede stillingene for kvinner som departementet har tilbudt, vi har utlyst stillinger kun for kvinner, og dersom vi vet om en veldig kompetent kvinne som passer veldig bra til en bestemt stilling, kaller vi henne inn. Da lyser vi ikke ut stillingen, men tilbyr den direkte til den aktuelle kvinnen, forklarer instituttlederen. Likevel, Styrvold påpeker at det ikke bare

er kun instituttets tiltak som har ført til dagens kjønnsbalanse på IMAB.

– Dette er også en del av en naturlig utvikling. Det finnes mange, mange flere kvalifiserte kvinner i dag enn det gjorde for 20-30 år siden.

Institutt for marin bioteknologi er et eksempel til etterfølgelse for resten av Universitetet og det akademiske Norge. Styrvold

maner de andre fagmiljøene til å ha øynene åpne og slå til når mulighetene byr seg. Og han ønsker å komme med en oppfordring: – Fagmiljøene ved UiT burde ansatte kvinner når de eldre professorene fratrer sine stillinger.

Tekst: Magnus Aamo Holte

Foto: Marius Hansen

Studentforening for alternativ medisin

En gjeng jenter på medisinstudiet og helsefag ved UiT og Høgskolen har startet en studentforening for alternativ medisin.

– Målet vårt er å øke kunnskapene rundt alternativ medisin, slik at fremtidens helsepersonell er mer åpne for alternative behandlingsformer, sier medisinstudent Gina Øverland, en av initiativtakerne til studentforeninga.

Studentforeninga tar sikte på å invitere en rekke foredragsholdere dette semesteret for å snakke om ulike former for alternativ medisin. Allerede er to foredrag i boks, 5. februar kommer professor Vinjar Fønnebo fra Nasjonalt forskningssenter innen komplementær og alternativ medisin (NAFKAM) ved UiT for å snakke om hvorfor det er så

problematisk å forske på alternative behandlingsformer.

– Det er noe av det vi ønsker å sette fokus på. Hvorfor finnes det så lite forskning på alternativ medisin? Og hvordan har det seg at det heter nettopp "alternativ medisin", spør initiativtaker Øverland retorisk. 13. februar blir det foredrag om akupunktur.

Alternativ medisin er et samlebegrep for en rekke behandlingsfor-

mer som blir ansett som utenfor det skolemedisinske feltet. Populære former for alternativ medisin er blant annet akupunktur, homeøpati, soneterapi, healing og osteopati.

Foredrag og medlemskap i foreninga er ikke kun for fremtidig medisin- og helsepersonell.

– Alle som er interessert i alternativ medisin og har lyst å lære seg mer om temaet er velkommen, under-

streker Øverland.

Viktig med kunnskap

Øverland forstår hvorfor folk i utgangspunktet er skeptisk til behandlingsformene som går under samlebetegnelsen alternativ medisin.

– Det er så lite kunnskap rundt temaet i befolkningen, og alternativ medisin blir ofte omtalt i negative og kritiske ordelag i mediene. Vi ønsker å spre kunnskap og øke interessen rundt forskning på alternativ medisin. Uten kunnskap er man skeptisk til nye ting sier medisinstudenten før hun avslutter: – Med tiden tror jeg mye av det som blir kategorisert som alternative behandlingsformer blir en del av skolemedisinen.

Tekst & foto: Magnus Aamo Holte

Utfordrer etablerte sannheter

Et nytt semester betyr at Internasjonalt seminar er ute med sitt vårprogram. Dette semesteret kan de skilte med kjente innledningsholdere som Johan Galtung og Erling Borgen.

Internasjonalt seminar er et samarbeid mellom byens humanitære organisasjoner, solidaritetsorganisasjoner og studentorganisasjoner, og koordineres av FN-sambandet Nord og Senter for miljø- og utviklingsstudier (SEMUT) på UiT. Siden oppstarten i 1994 har de arrangert omtrent 20 åpne møter hvert år på Kulturhuset i byen, og har nå blitt en institusjon i Tromsø.

- Formålet med Internasjonalt seminar er å skape et rom for debatt om de store spørsmålene i vår tid, og vi skal ta opp både nasjonale og internasjonale problemstillinger, sier koordinator Stian Bragtvedt.

Unik møteplass

- Internasjonalt seminar er en unik debatta-

rena i Tromsø. Folk kommer ikke bare for å høre på en forelesning, men de får også delta, sier Bragtvedt og fortsetter: - Dette skal fungere som et bindeledd mellom miljøene på Universitetet, vanlige folk i Tromsø og internasjonale og nasjonale ekspertmiljøer.

Bragtvedt forteller at de i vår skal ta opp temaer som ellers ikke får så mye oppmerksomhet i den offentlige debatten.

- Mens det offisielle Tromsø prøver å sole seg i glansen av store navn som Bill Clinton, ønsker vi med Internasjonalt seminar å få inn folk med god kunnskap og sette fokus på hva som *egentlig* skjer i verden.

- Vi ønsker å utfordre en rekke etablerte sammenhenger og å skape rom for ny kunnskap.

Tekst: Magnus Aamo Holte

Illustrasjon: Arkiv

SMAKEBITER

Alle møter er på Lillescenen på Kulturhuset når ikke annet er spesifisert. Møtene starter 20.00 og varer til 22.00. Åpent for alle.

■ 7. Februar: Trafficking - Handel med barn. Stian Vatnedal fra Redd Barna innleder om menneskehandel i nordområdene. Hva gjøres fra offisielt hold? Hvilke kriminelle nettverk står man egentlig ovenfor?

■ 14. Februar: Johan Galtung om krig og fred. Det amerikanske imperiet vakler. Hva vil skje fremover? Går vi mot nye kriger eller er det håp om fred?

■ 27. Mars: OL i Tromsø? Tromsø i verden? Hva betyr et OL i Tromsø for verdens klima? Arrangør: Natur & Ungdom

■ 3. April: Ny grunnlov for EU? Går EU mot mer eller mindre demokrati? Debattmøte mellom Nei til EU og Europabevegelsen. Arrangør: Nei til EU.

■ 24. April: Et solidarisk Oljefond? Hvordan forvaltes oljefondet? Hvordan kan det brukes for å løse de globale miljø- og fattighedsutfordringene? Arrangør: Attac

■ 15. Mai: Palestina/Israel: Den såkalte fredsprosessen. Hilde Henriksen Waage er en av de fremste forskerne på konflikten og innleder til debatt. Arrangør: PalestinaKomiteen

Stipend for studieopphold i Tyskland

Det er mange gode grunner til å ta en del av studiet i utlandet. Det er enda flere gode grunner til å velge Tyskland! Tyskland er en av våre viktigste handelspartnere og støttespiller for Norge i europeisk og internasjonal politikk. Tyskland er et sentrum for europeisk politikk, økonomi og kultur.

E.ON Ruhrgas-stipendprogrammene

E.ON Ruhrgas-stipend gis til studenter innen følgende fag: **Statsvitenskap**, søknadsfrister i 2008: 15. februar og 15. september **Juss**, søknadsfrister i 2008: 1. mars og 1. oktober **Økonomi**, søknadsfrist i 2008: 15. mars Studentstipend inntil kr 90.000 for inntil 12 mndr. I tillegg kommer ordinær støtte fra Lånekassen, og bla stipend til språkkurs.

Les mer om E.ON Ruhrgas-stipend på Forskningsrådets nettsider under Internasjonale stipend (IS) www.forskningsradet.no/is/Tyskland, E.ON Ruhrgas. Det bevilges også stipend til forskere inkl. PhD studenter.

E.ON Ruhrgas programmene administreres av Forskningsrådet og programmene samarbeider med norske og tyske universitet og høyskoler. Kontaktperson i Forskningsrådet/Internasjonale stipend (IS): Rådgiver Kristin Eikeland Johansen, kej@forskningsradet.no tel 22037195

Norges forskningsråd er myndighetenes sentrale rådgiver i forskningspolitiske spørsmål og fordeler årlig vel 5,4 milliarder kroner til forskningsformål. Forskningsrådet skaper møteplasser for forskere,

brukere av forskning og institusjoner som finansierer forskning. Forskningsrådet arbeider med forskning og utvikling innenfor alle fagområder og bidrar til internasjonalsering av FoU-virksomheten.

når livet blir for stort

eller for lite..

DEN NORSKE KIRKE

STUDENT presten

I TROMSØ

91342023 / 77644097

tor.stranda@adm.uit.no

<http://uit.no/studtjenester/957>

Kontroversielt reformforslag

22. januar ble det mest omfattende reformforslaget innenfor høyere utdanning og forskning siden Kvalitetsreformen, presentert. Det har skapt heftig debatt.

Norsk utdannings- og forskningssektor har de siste årene vært preget av svak rekruttering, sviktende faglig kvalitet i både utdanning og forskning og spredte fagmiljøer. Steinar Stjernø, professor ved Høgskolen i Oslo og leder av utvalget som nylig la frem rapporten om situasjonen innenfor norsk høyere utdanning, er klar i sin tale: – Vi står ovenfor store utfordringer. Den norske universitets- og høgscolestrukturen har vært, og er, under sterkt press, både innenfor og utenfra, sier han.

Dette er bakgrunnen for rapporten som nå ble lagt frem forrige tirsdag. Færre institusjoner og strammere styringsstruktur kan oppsummeres som resepten for å møte utfordringene sektoren står ovenfor. Innstrammingen av styringsstrukturen skal blant annet skje gjennom å bytte ut dagens internt valgte styreledere med eksterne.

Dette skaper reaksjoner fra de ansatte ved Universitetet i Tromsø (UiT).

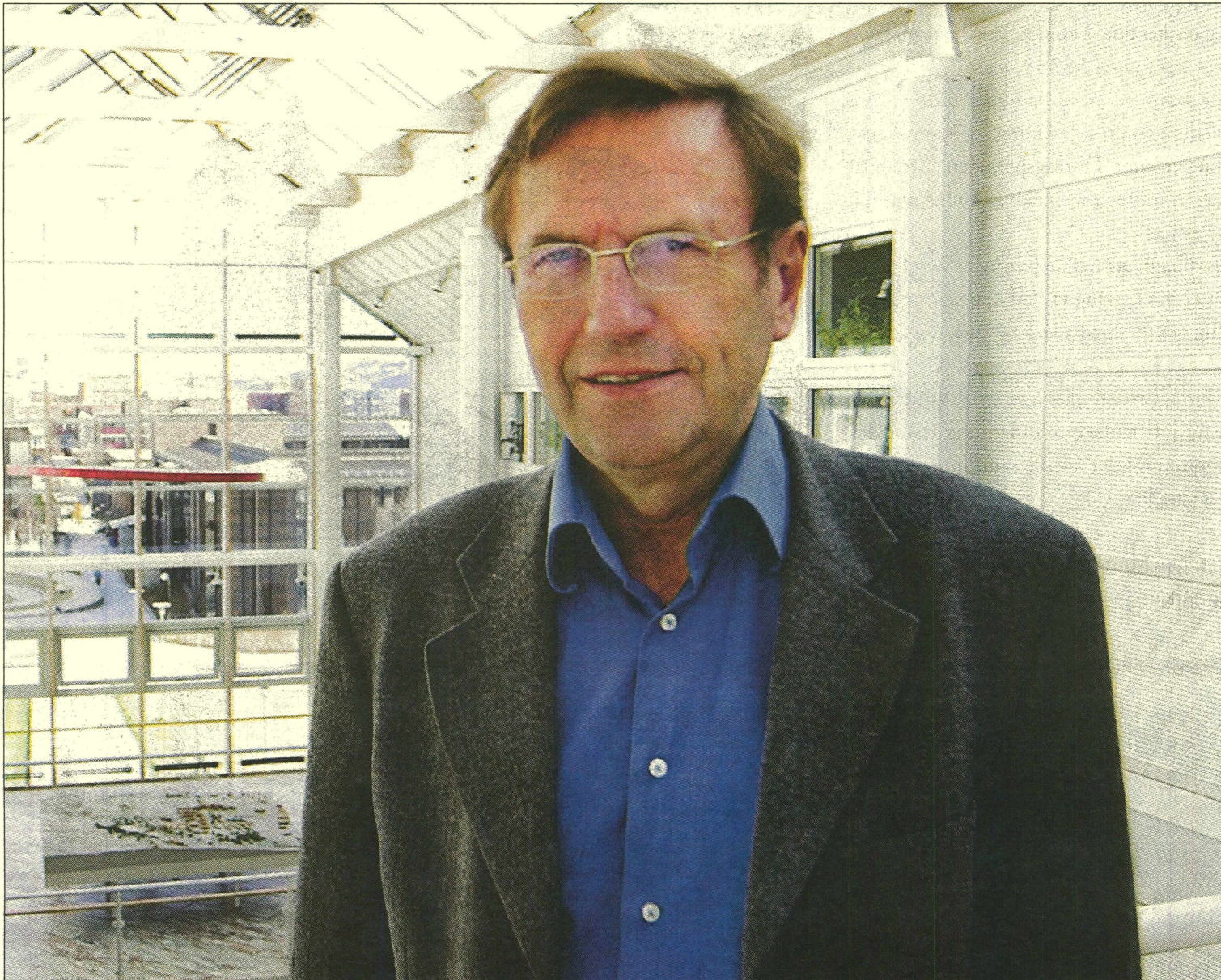
– Jeg synes det er svært beklagelig at utvalget ønsker å gå inn for dette. Når man legger opp til en såkalt strategisk styringsmodell med ekstern styreleder, så frykter jeg det vil svekke de ansattes medbestemmelsesrett og innflytelse. Et topptungt byråkratisert lederskap kan være en trussel mot den akademiske friheten, sier Torill Nustad, hovedtillitsvalgt for Norsk Tjenestemannslag (NTL) ved UiT.

Hun får støtte fra Forskerforbundet: – Innføringen av ekstern styreleder kan vanskelig sees på som noe annet enn et angrep på den akademiske friheten og vil medføre stor avstand mellom grunnivået og ledelsen, heter det i en pressemelding fra forbundet.

– Effektivisering viktig

Rektor ved Universitetet i Tromsø, Jarle Aarbakke, deler ikke NTLs bekymring når det kommer til endringer av styrestrukturen, heller tvert imot: – Etter det jeg har erfart, så mener jeg en effektivisering av styringsmodellen ved utdannings- og forskningsinstitusjonene i Norge, er nødvendig. Det kommer alltid opp en rekke spørsmål som krever umiddelbare svar. Hvis man skal gjennomføre en omfattende strukturendring innenfor høyere utdanning i Norge, er en sterk ledelse helt nødvendig, sier Aarbakke.

Aarbakke mener imidlertid man må se på utvalgets forslag som et innlegg i en debatt

NØDVENDIG: Rektor ved UiT, Jarle Aarbakke, mener det er nødvendig med en effektivisering av styringsmodellene.

som har gått i flere tiår, istedenfor å gå i forsvarsposisjon. – Vi må bruke god tid på å studere og diskutere dette fremover, slik at man ender opp med en god løsning til slutt. Universitetene og høgscoleene kommer til å

— Dette kan vanskelig sees på som noe annet enn et angrep på den akademiske friheten

HOVEDTILLITSVALGT I NTL VED UiT, TORILL NUSTAD

bli viktigere og viktigere utviklingsinstrumenter og samfunnet fremover. Dette må vi ta på alvor, samtidig som jeg skjønner at mange oppfatter utvalgets forslag som svært radikalt. Samtidig som det er klare svakheter i utvalgets forslag, som for eksempel i å beskrive konsekvensene av det de foreslår, så må man erkjenne at dette er en debatt, sier han og fortsetter:

– De har levert stafettpinnen videre, og da er det opp til oss og ta den. Da er det lite fruktbart å gå i skyttergravene og fyre av kanonsalver.

Erfaringer fra Tromsø

Videre fremhever Aarbakke erfaringene man har gjort i forhold til fusjonen mellom Universitetet og Høgskolen i Tromsø, som viktige for prosessen fremover. – Det er helt

klart at det vi har gjort i Tromsø, har støtte i Stjernø-utvalget. Sånn sett tror jeg det vi vil arbeide med fremover her i forhold til den lokale sammenslåingen, kan ende opp som svært viktige erfaringer fremover. I løpet

av en 10-15 års periode vil vi utvikle en ny type kompetanse og en ny type institusjon i Tromsø, så kan resten av Norge importere godbitene, forteller Aarbakke.

NTL ved UiT har tidligere markert seg som skeptikere av fusjonsprosessen i Tromsø, og mener at en enda mer omfattende sammenslåing av utdanningsinstitusjonene i Norge kan være uheldig. – Når såpass ulike institusjoner skal stå sammen, så frykter jeg at de rettighetene man har som universitetsansatt kan falle bort. Med det mener jeg retten til forskning, og ikke minst det som gir universitetsutdanning sitt særpreget: den forskningsbaserte undervisningen, sier Torill Nustad.

Konsekvenser for høgscoleene

Nustad mener også sammenslåinger av stor

skala kan få konsekvenser for høgscoleutdanningen. – Det sentrale spørsmålet her er hvorvidt en akademisering av profesjonsutdanninger som for eksempel sykepleier og førskolelærer er ønskelig. Dette kan få betydninger for hvilken type utdanninger man skal tilby i Norge.

Hun frykter også at de nye regionaluniversitetene utvalget foreslår, kan få dårlige distriktpolitiske konsekvenser. – Når man legger opp til at universitetene selv skal få bestemme hvilke enheter som eventuelt skal legges ned når det er knapt om midler, så mener jeg det handler om politisk ansvarsfraskrivelse. Distriktshøgscoleer har vært et sentral virkemiddel i samfunnsutviklingen og har vært brukt som en offensiv distriktpolitikk, sier Nustad.

— Det er lite fruktbart å gå i skyttergravene sine og fyre av kanonsalver

REKTOR JARLE AARBAKKE

Studentenes Landsforbund (StL), som representerer høgscolestudenter i Norge, har imidlertid stilt seg positiv til deler av utvalgets forslag. – Vi har kjempet for mer

forskningsbasert høyskoleutdanning i flere år, og vi er fornøye med at utvalget nå har tatt det med, sier Olav Øye, leder i StL, samtidig som han tror frykten for fusjoner mellom alle landets høyskoler og universiteter skal skygge for utvalgets forslag om mer forskningsbaserte profesjonsutdanninger.

– Ønsker ikke å konkludere

Hva det endelige resultatet imidlertid blir, er opp til politikerne.

– Jeg ønsker ikke å konkludere om forslagene før vi har hentet innspill fra hele sektoren, sier forsknings- og utdanningsminister Tora Aasland i en pressemelding fra Kunnskapsdepartementet. Høringsperioden er frem til 1. mai, før Stortingsmelding og behandling i Stortinget.

– Uavhengig av hvilke løsninger vi velger til slutt er det tre ting vi skal oppnå: en mangfoldig sektor med plass til både forskning og profesjonsutdanning, styrke den norske forskningsevnen og sørge for at prinsippet om lik rett til høyere utdanning fremdeles er forankret i det norske samfunnet, avslutter statsråden.

Tekst: Jørn Normann Pedersen

Foto: Arkiv

KRITISK: NTL-tillitsvalgt Torill Nustad frykter at en styringsmodell med ekstern styreleder skal svekke de ansattes innflytelse.

STJERNØ-UTVALGET

■ Utvalget ble nedsatt i 2006 og ledet av Steinar Stjernø, professor ved Høgskolen i Oslo. Mandatet deres var å presentere et helhetlig forslag for å styrke den norske forskningsevnen.

■ De leverte 22. januar rapporten "Sett undet err: Ny struktur i høyere utdanning".

■ I hovedsak foreslår utvalget i rapporten å redusere antall studiesteder i Norge fra 38, slik det er i dag, til et sted mellom åtte og ti.

■ Bakgrunn for dette er at man mener det er en sviktende kvalitet i sentrale utdanningsmiljøer og at forskermiljøer og utdanninger blir for spredt. Målet utvalget setter seg er å styrke fagmiljøene og kvaliteten gjennom å skape større og mer robuste enheter.

■ For Nord-Norge vil dette bety en sammenslåing av alle utdanningsinstitusjonene i landsdelen til én enhet.

■ Forslaget har blitt møtt med en rekke reaksjoner, blant annet at en slik prosess vil involvere tvangssammenslåinger av fagmiljøer og institusjoner. Det blir også reagert på utvalgets forslag om å lovfeste ekstern styreleder, noe fagforeningene mener vil svekke de ansattes innflytelse og akademias autonomi.

BEKYMRET: Studentstyreleder Øyvind Mikalsen og Studenttingsleder Jonas Soo Holm er samstemte i at det er en dårlig idé å tvangsflytte fagmiljøer.

– Finn samarbeidspartnere

I Stjernø-utvalgets forslag blir utdanningsinstitusjonene bedt om å se seg rundt etter potensielle sammenslåingspartnere innen 2010. – Utvalget har gått inn for at institusjonene skal se seg rundt etter potensielle partnere som de skal gå sammen med. Dette skal være en prosess som skal kombineres med avtaler mellom institusjonene og departementet om hvilken profil hver institusjon skal ha. Etter at hver institusjon har levert sin begrunnelse, skal departementet ta endelig stilling, sier Steinar Stjernø, leder for utvalget. Samtidig har Stjernø uttalt til Universitas at fusjonen i praksis kanskje ikke vil være bygget på ren frivillighet: – Det har aldri vært gjennomført skole- og utdanningsreformen uten en viss grad av tvang, sier han.

For kort frist

Studentpolitikere er overbevist om at Stjernøs forslag vil bunne ut i tvangsprosesser, dersom det går igjennom. – 2010 er altfor kort frist, så frivilligheten i dette er ganske urealistisk, sier Jonas Soo Holm. De mener erfaringene fra Tromsø støtter opp om viktigheten av frivillighet i en slik prosess. – Fusjonen mellom Universitetet og Høgskolen i Tromsø har vært frivillig, og enda har man møtt på mange utfordringer. Jeg tror at hvis man får en situasjon hvor prosesser blir tvunget ned over hodet på studenter og ansatte, vil det møte stor motstand. Det blir litt som å ommøblere en kirkegård, man får svært lite hjelp av de som er der, sier Øyvind Mikalsen.

Tekst: Jørn Normann Pedersen

Foto: Marius Hansen

Frykter tvangsfusjoner

Studentpolitikere ved Høgskolen og Universitetet i Tromsø er skeptisk til utvalgets konklusjon om sammenslåing av utdanningsinstitusjoner i Norge.

Stjernø-utvalget foreslår at dagens 38 institusjoner for høyere utdanning skal

slås sammen til et sted mellom åtte og ti større institusjoner. Mange frykter dette vil bunne ut i tvangssammenslåinger, blant annet studentpolitikere i Tromsø. – Det er klart at forskningsmiljøene i Norge er for fragmenterte og at det er et behov for samkoordinering, men jeg frykter at Stjernøs forslag i ytterste konsekvens kan bety

fysisk flytting av fagmiljøer, noe jeg ikke tror er en god løsning, sier Øyvind Mikalsen, Studentstyreleder ved Universitetet i Tromsø.

Han får støtte fra Jonas Soo Holm, Studenttingsleder ved Høgskolen i Tromsø: – Tvang har sjeldent vist seg å skape gode samarbeidsmiljøer.

Interessekonferanse

Da næringslivstopper, forskere og politikere fra land som har interesse i Nordområdene møttes i Tromsø på årets Arctic Frontiers-konferanse var et av hovedspørsmålene hvorvidt det er mulig å balansere økonomisk inntjening i form av oljeutvinning samtidig som man verner miljøet.

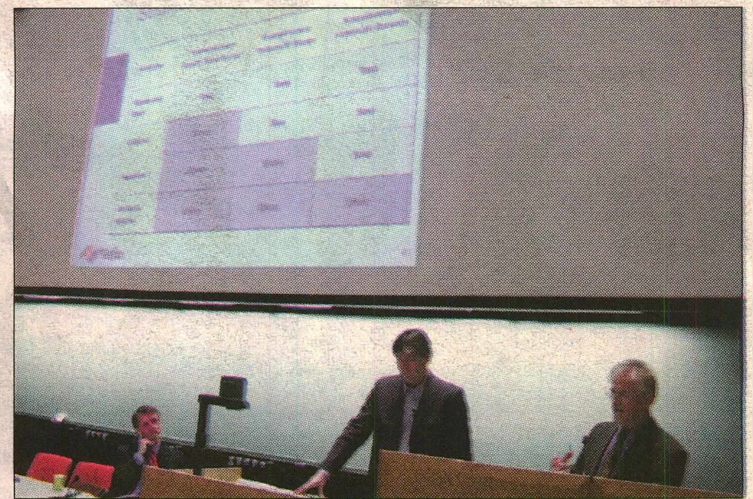
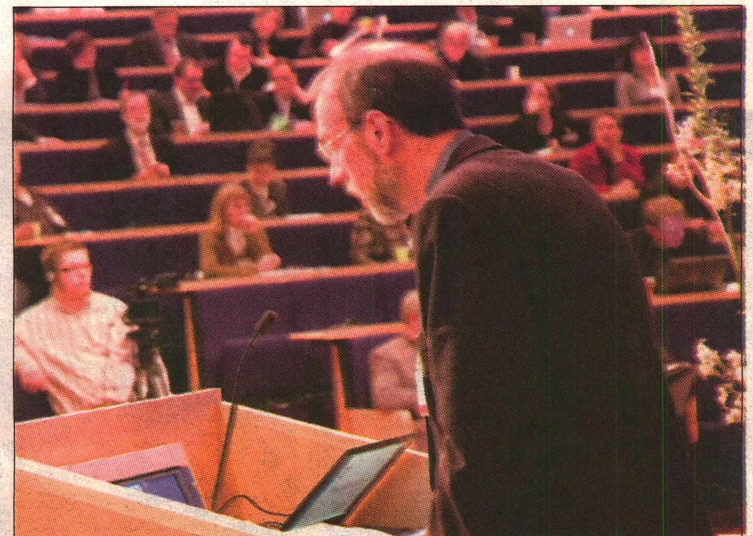
Temaet for konferansen var olje og gass, og utfordringene man møter i Arktis i forbindelse med dette. Gjennom to dager fikk vi høre om forskningsresultater og teknologiutvikling, visjoner og bekymringer for utviklingen i Arktis. Er det hensynet til miljøet eller økonomisk utvikling som er det viktigste? Trenger man i det hele tatt å velge, eller kan man utvinne olje og gass uten å skade miljøet nevneverdig? Her følger et knippe meninger og innspill fra de forskjellige interessegruppernes representanter på konferansen.

Urinnvåneren: Patricia Cochran snakket på vegne av The Inuit Circumpolar Council om konsekvensene aktivitet i arktiske strøk kan ha for urinnvånerne i området. Selv om store deler av oljeinntektene har kommet inuittene til gode, var det også store negative konsekvenser knytta til oljeutvinninga. Hun kunne blant annet fortelle at grønlandshvalen, som inuittene jakter på, har flyttet på seg.

- Det er seismikkskyting og undervannsboring som har jaget hvalen bort, mener Cochran. Hun poengterte også i sitt innlegg hvor viktige det er for folk å holde fast ved sine opprinnelige skikker, selv i tider med økonomisk oppgang og store endringer. - I samfunn hvor naturen er så avgjørende for å overleve, må man beholde så mye man kan av sine opprinnelige skikker. Hvis ikke står man på bar bakke den dagen oljen tar slutt og oljepengene slutter å renne inn, understreket Cochran.

Oljeindustrien: - Det er viktig å huske på at alle modellene om risiko og fare ved oljevirkosomhet i nordområdene er worst-case-scenarier, poengterte Liv Nielsen fra ENI Norge i sitt innlegg på Arctic Frontiers. ENI er det italienske oljeselskapet som håper å få tillatelse til å utvinne olje ved Goliat-feltet utenfor Finnmarkskysten. I sitt foredrag fortalte hun om utfordringene vedrørende oljeutvinning i arktiske strøk og hva som kan bli konsekvensene om en oljeulykke skjer. En av utfordringene Nielsen pekte på var oljevernberedskapen, en beredskap som blant annet fungerer dårlig i mørke, kulde og i høye bølger.

- Likevel er vår konklusjon at risikoen for utslipp og ulykker tross alt er veldig lav, sa Nielsen. Ja, riktig! Hennes innlegg ble for øvrig møtt av flere kritiske røster fra salen.

FRONT MOT FRONT: På Arctic Frontiers fikk flere interesseorganisasjoner si sin mening.

Miljøverneren: World Wildlife Foundation (WWF) stilte på seminar med blant annet Neil Hamilton, som holdt foredrag om hva han mener om olje og gass i arktiske strøk. Han begynte det hele med å stille forsamlingen noen retoriske spørsmål av typen "ville du satt deg inn i et fly hvor du vet at det mangler en del?" Hans poeng var at å utvinne mer olje og gass i det hele tatt burde være uaktuelt, i og med at de fleste etter hvert er klar over de enorme konsekvensene

menneskeskapte klimaendringer fører med seg, ikke minst i Arktis. Med grafer av forskjellig slag viste han oss et dystert bilde av et klima i ulage.

- La oljen og gassen i arktis være i fred, sats heller på fornybare og miljøvennlige energikilder, oppfordret Hamilton innstendig.

Politikeren: Norges Olje- og energiminister Åslaug Haga avsluttet konferansen. For henne var det viktig å poengtere at det vil

foregå aktivitet i arktiske strøk, men at det må gjøres på en forsvarlig måte. - Det er viktig å sikre potensielle energiresurser, og Nordområdenes strategiske geografiske plassering i forhold til verdensmarkedene kan ikke overses. Haga pekte også på Norge, som oljemilliardær, sitt spesielle ansvar i klimakampen.

Tekst: Kjersti Hellesøy

Foto: Rune Haugen

KURS OG GRUPPETILBUD VÅR 2008

Pariskurs (PREP)

til par som vil ligge i forkant av problemutvikling i forholdet. Dere bl.a. å forstå faremomenter og lærer der for hvordan dere sammen kan håndtere konflikter.

Kurset går over 2 onsdagskvelder 27. februar og 5. mars kl 1800-2200.

Påmeldingsfrist: 14. februar

Eksplosjonskurs

for deg som strever med eksamen, angst og som ikke får uttelling for studieinnsats. Kurset vil gi deg nyttige tips på hvordan gjennomføre eksamen i eksamensperiode. Grappa samles på torsdager kl 1600-1800. Oppstart

Påmeldingsfrist: Snarest

Bevegelse og avspenningsgruppe

er du at stress kan sette seg i kroppen? Grappa har et fokus på bevegelse, styrking og avspenning. Grappa møter på prinsipper i psykomotorisk terapi og går over ni ganger. Oppstart 30. januar kl 1430-1530 på Kraft.

Påmeldingsfrist: Snarest

Ta ordet gruppe

Har du problemer med muntlig framlegging for eksempel når du skal legge fram et gruppearbeid eller holde foredrag for medstudenter? Kanskje du er redd for å rødme, for å begynne å skjelve, svette, stokke ordene eller miste stemmen. Grappa gir en mulighet til deg som ønsker å forebygge eller prøve å gjøre noe med slike problemer. Vi møtes seks torsdager på ettermiddags-/kveldstid.

Oppstart: 6. mars

Påmeldingsfrist: 29. februar

Kurs i depresjonsmestring (KID)

Et kurs for deg som i perioder kjenner deg nedstemt eller er deprimert på en slik måte at det går ut over studiene dine og livskvaliteten generelt. Kurset går over 8 tirsdager kl 1400-1630.

Oppstart: 5. februar

Påmeldingsfrist: Snarest

Sorggruppe

En samtalegruppe for studenter som har mistet nærstående personer ved dødsfall. Kontinuerlig opptak gjennom hele året. Ta kontakt ved interesse.

Påmelding til kurs eller grupper:

Studentrådgivinga, SV-fak kjelleren tlf 776 49050

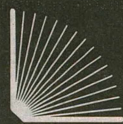
E-post: studentradgivinga@sito.uit.no

Enno ikkje mett på film etter TIFF?

Akademisk Kvarter gir

50%

avslag på filmlitteratur
i veke 5 og 6!

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D E L

Gjeld filmlitteratur på eige torg i hovudbutikken, UB-kjelleren

driv

BYENS TØFFESTE KONSERTSCENE!

Fredag 1. feb
SKA PATROL

Haakonscene | 80,-/100,-

FILMQUIZ

Bayerscene | kl 20.00

Fredag 1. feb
ENGLEBARN
supp. **JULIA SPACEHEAD**

Haakonscene | 90,-/120,-

Torsdag 14. feb
ANIMAL ALPHA

Haakonscene | 140,-/190,-

Lørdag 16. feb
THE GRAND
HELE DRIV

Inngang | 50,-

Onsdag 5. mars
UNNI WILHELMSSEN

Haakonscene | 140,-/190,-

Fredag 7. mars
22 PISTEPRIKKO

Haakonscene | 190,-/240,-

Torsdag 13. mars
BJØRN BERGE

Haakonscene | 140,-/190,-

Lørdag 15. mars
MOOVING OOS

Vørterscene | 50,-

Fredag 18. april
SAMVIRKELAGET

Haakonscene | 190,-/240,-

FASTE KONSEPT:

Tirs: Tirsdagsvin

Ons: LilleLørdag

Babycafé

Fre: Quiz/Poker

Lør: Lørdagsdisco

Søn: Søndagspizza

Forhåndssalg på nettsidene og i cafeen på Driv.

www.driv.no

Traineeordninga truet

OVERRASKET: Børge Robertsen er storfornøyd med traineeordninga og kan ikke forstå de lave søkertallene.

Både ansatte ved Karrieresenteret ved UiT og tidligere kandidater på Karrieresenterets traineeordning er overrasket over årets lave søkertall. Nå trues ordninga med å bli lagt på is i år, og i verste fall permanent nedlagt.

Karrieresenterets traineeordning går ut på at kandidatene som blir plukket ut til å delta er med på et fem uker langt kurs, hvor man blant annet får lære søknadsskrivning, jobbsøknings- og intervjueteknikk, og man får en profesjonell veileder som lærer kandidatene å sette ord på den kompetansen man har etter endt studium. Etter at de fem kursene er over, skal kandidatene ha funnet seg en arbeidsgiver de kan være trainee hos i tre måneder. Selv om traineeordninga har fått veldig gode tilbakemeldinger fra dets tidli-

gere kandidater er søknadstallene halvert fra i fjor, med kun ti søkere.

Ikke dårlig markedsført

André Skrivervik ved Karrieresenteret er ansvarlig for traineeordninga. Han forklarer at det er dramatisk for traineeordninga at det er så få søkere.

- Selv om vi tar opp 8-12 kandidater til

— Hvis traineeordninga blir nedlagt, mister studentene en veldig verdifull inngangsport til arbeidslivet.

traineekurset hvert år, er det for lite med ti søkere. I fjor hadde vi 20 søkere, men tok bare opp åtte kandidater til kurset. Når vi bedømmer søkerne ser vi etter to ting, motivasjon og kompetanse. Vi bedømmer søkerne ut fra den totale søknaden, i tillegg til to eller tre intervjuer med hver kan-

didat. Da gjelder det å vise at man er motivert og villig til å gjøre en innsats. Dersom man ikke er motivert nok er man ikke tjent med å delta.

- Kan nedgangen i søkere skyldes dårlig markedsføring?

- Nei, det vil jeg ikke si. Årets markedsføringskampanje har vært den mest omfattende vi har ført. Vi har annonsert i aviser,

på nettet og vi har sendt e-post til avgangstudentene. Folk burde ha fått dette med seg, poengterer Skrivervik.

Han tror nedgangen i antall søkere kan ha forbindelse med det gode arbeidsmarkedet for tiden.

- Hvis det er slik at folk føler de ikke trenger

å gå på traineekurs og være trainee, men får seg jobb med en gang etter endte studier, er jo det selvfølgelig bra, sier han.

Dersom flertallet av årets ti søkere trekker seg eller viser seg å være uegnet og for lite motivert for å bli tatt opp på kurset, vil årets traineekurs bli avlyst.

- Dersom ikke interessen for ordninga tar seg opp etter hvert, vil traineeordninga i verste fall måtte legges ned. Det er jo selvfølgelig trist, understreker Skrivervik.

Veldig godt tilbud

Børge Robertsen gikk på traineekurset i fjor, og har kort tid igjen i sitt traineeengasjement hos rådmannen i Tromsø kommune. Han angrer ikke:

- Traineeordninga til Karrieresenteret er et veldig godt tilbud og jeg er veldig glad for at jeg ble med på det, sier Robertsen og fortsetter: - Man blir jo ikke akkurat rik av å være trainee, men det har åpnet mange dører for meg som jeg tror ellers ikke ville åpnet seg.

- Jeg har valgt å se på det som en investering, hvor jeg har investert i min egen fremtid.

Han syns det er trist at det er så få søkere.

- Hvis traineeordninga blir nedlagt, mister studentene en veldig verdifull inngangsport til arbeidslivet. Meningen med ordninga er jo at den skal forberede studentene til sitt første møte med arbeidsmarkedet, bryte ned barrierene mellom Universitetet og næringslivet, og også fungere som en møteplass, understreker Robertsen, som mener han nå har veldig gode muligheter til å få seg jobb etter traineeperioden er over.

Det er André Skrivervik enig i:

- Det viser seg at nesten alle deltakerne i de forskjellige kullene vi har hatt inne har enten fått tilbud om forlenget engasjement der de har vært traineer, eller fått tilbud om annen jobb

Tekst & foto: Magnus Aamo Holte

■ Helsestasjonen reddet

Sist nummer av Utopia kunne vi melde at studenthelsestasjonen var nedleggstruet. Nå har imidlertid Studentrådgivinga fått til en avtale med Tromsø kommune som sikrer økonomiske midler til fortsatt drift. Første februar åpner helsestasjoner i nye lokaler på Sosialmedisinsk senter ved siden av Driv. - Vi er veldig glade for at helsestasjonen drives videre, sier Eline Stenseth ved Studentrådgivinga og fortsetter: - De nye lokalene gjør det mulig for oss å utvide åpningstidene våre.

Helsestasjonen vil ha åpent fra mandag til fredag fra 11-15 hvis man har en timebestilling på forhånd. Tirsdager vil det være drop-in fra 14-17.

- Vi håper og tror dette blir et bra tilbud til studentene, sier Stenseth.

Hun berømmer studentpolitikernes innsats for studenthelsestasjonen.

- De har gjort en bra jobb, og har vært veldig viktige i denne prosessen, og de har særlig vært med på å legge til rette for den finansielle biten.

Sorggruppe?

Når noen vi er knyttet til dør... skjer det noe med oss. Noen opplever sterke følelser, andre kjenner seg helt tomme. Ikke alle har familie og gode venner å i nærheten. Det kan være godt å snakke med andre i en tilsvarende situasjon.

Derfor inviterer Studentpresten og Studentrådgivingen til SORGGRUPPE. Gruppen vil møtes annenhver uke, og du kan være med så lenge du har behov. Det er ingen forutsetning at tapet er av helt ny dato.

Kontakt

Stud.prest Tor Stranda
77 64 40 97 / 913 42 023
tor.stranda@adm.uit.no

Psykolog Hanne Rieber
77 64 90 52
hanne.riber@sito.uit.no

Back to an uncertain future

Two functioning self sustained adults, having lived here for close to a decade, have with the stroke of a pen been reduced to bystanders in their own lives

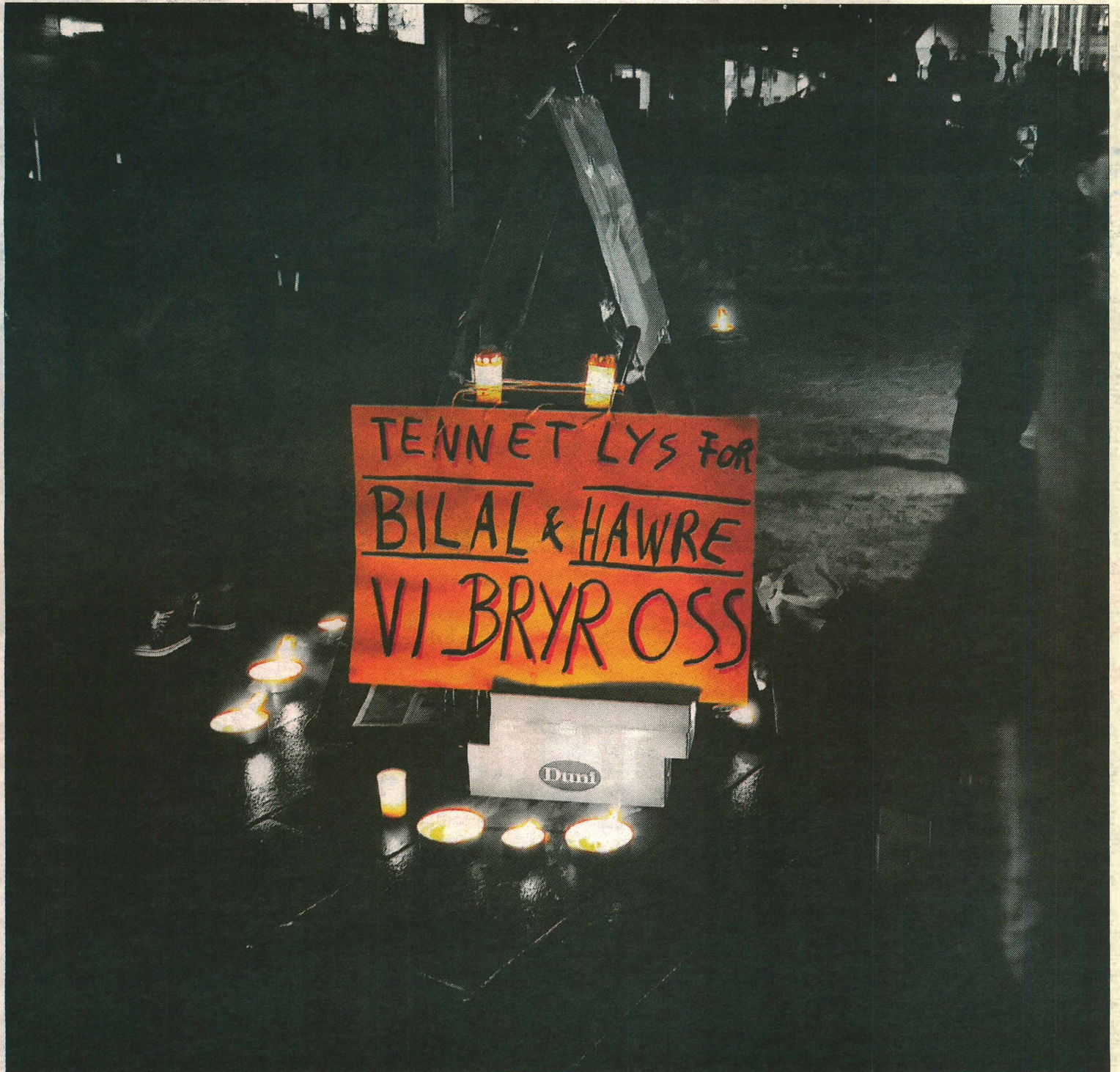
Bilal Mohammad Gahni and Hawre Mohammad Ali originally came to Norway in 1999 as Kurdish refugees escaping Northern Iraq and Saddam Hussein's regime. Since their arrival and during the last 8 years they have lived here, both have become integrated, resourceful members of their community as a whole.

In 2005 the department of immigration (UDI) granted them both with permanent work and living permits on humanitarian grounds. Prior to this they had to annually apply for temporary work and living permits without the possibility for family reunion, the so called MUF permits. Bilal Gahni found work as a bus driver for the local bus company (tromsbuss) while Hawre M Ali opened a shop as a tailor in the main street of Tromsø. They have both learned the language and have beyond becoming fellow citizens of their city over the past years, also become capable, dynamic contributors to it.

A turnover

Suddenly at the end of 2007, UDI withdrew the work and living permits for Bilal and Hawre along with approximately 200 other Kurdish refugees from northern Iraq whom had received the same permits in 2005. Their cases were to be reviewed again on an individual level as the department claimed the processes that granted the 2005 permits were flawed and were done on a general level for a whole group of Kurdish refugees with the temporary so called MUF permits.

The loss of the work and living permit has, in Bilal's case forced him to leave his job in Tromsbuss, as well as his colleges and friends there; it also forced Hawre to close his tailoring store. Two functioning self-sustained adults, having lived here for close to a decade, have, with the stroke of a pen, been reduced to bystanders in their own lives, and forced back to an already too well-known, uncertain future. A return to their home country of Iraq would be impossible in any foreseeable future. Even if an immediate expulsion order did come, due to the raging ongoing conflict. And as they are not allowed to sustain themselves anymore through their respective occupations, and are denied social services due to their expulsion, they are now forced to survive on whatever they had saved up from past salaries and the generosity of friends and

DEMONSTRATION: Citizens lighting candles for Bilal & Hawre in Storgata.

other contributors.

Massive criticism

The way in which these citizens of Tromsø have been treated by UDI has received massive criticism from a wide spectrum of opposition. First from Bilal's coworkers and his boss Magnar Nilsen in Tromsbuss who sincerely wants his driver back to work. He has also been quoted as saying that the expulsion order of his driver makes no sense whatsoever. And according to many he's right.

Local politicians from different political parties have also become outraged by the department's cruel handling of the situation. Arild Hausberg, the labor party mayor of Tromsø went as far as comparing the expulsion orders of the two Kurds to the depor-

tations of Norwegian Jews during the Nazi occupation. And Jens Ingvald Olsen from

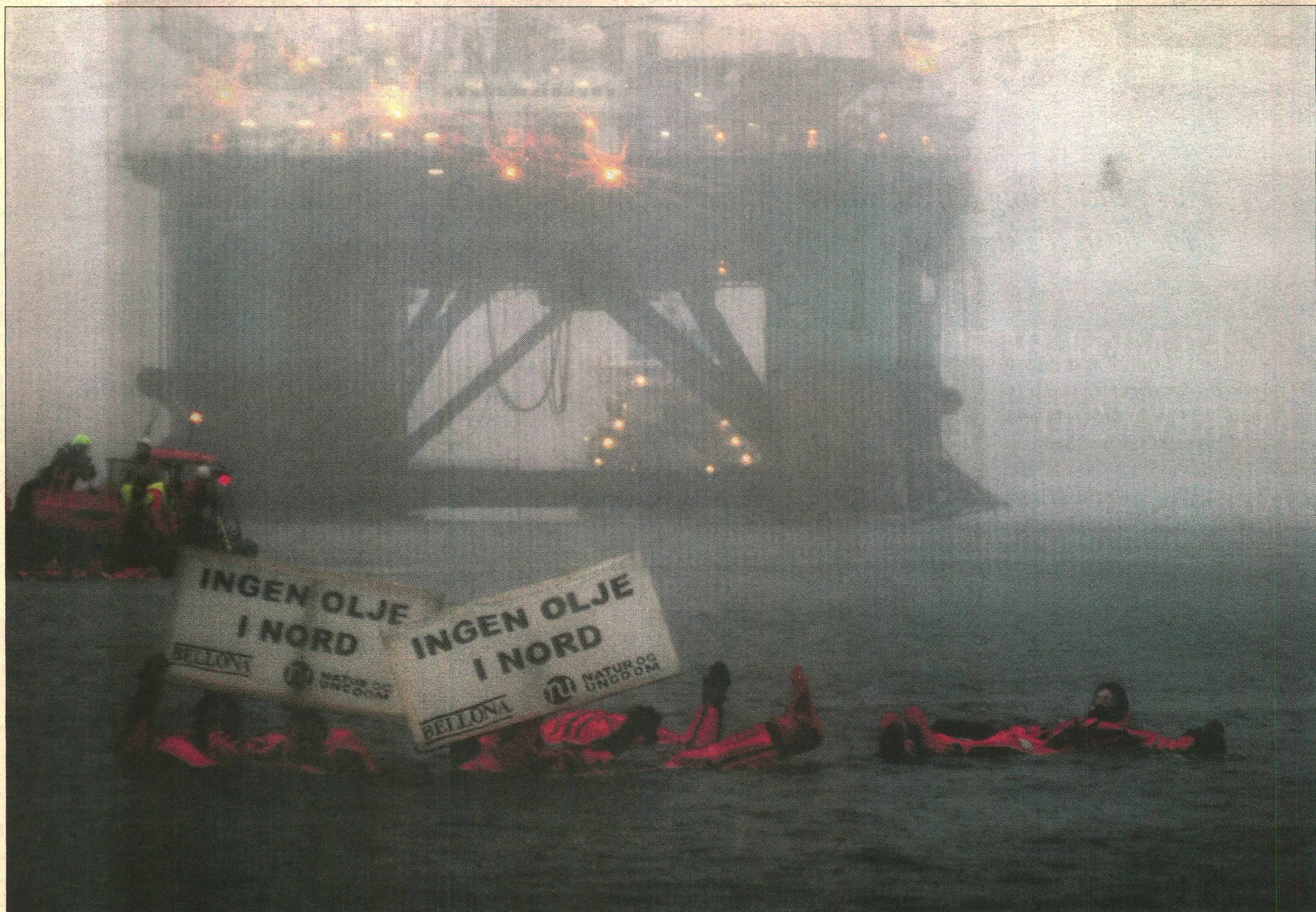
— In order for Bilal and Hawre's expulsions to be reversed, it would rely heavily on the ability of the city's inhabitants

the city's communist party, (RV) launched a signature campaign in the city on January 19th in support of Bilal and Hawre's cause which will run until February 1st. At the same time a signature campaign started by Fagforbundet, (organization of trade unions) is ongoing online on www.opp-rop.no. In addition supportive groups on facebook have also emerged, established by

Amnesty International's student network at the university, expressing their dismay over the situation and calling for the citizens of Tromsø to react and respond. Marie Louise Denvik from Amnesty International's student network pointed out that, in order for Bilal and Hawre's expulsions to be reversed, it would rely heavily on the ability of the city's inhabitants to engage in their case and have their opposition to the inhumanity of the department's treatment voiced. What it all comes down to, she said, is that these are members of our community and our city and if we won't make the effort to preserve their rights and protect them, who will?

Text: Jens Kielland

Photo: Aleksander Tokle

Tiden for tomprat er over

KRONIKK

Tekst: Elisabeth Sæther
Illustrasjon: Natur og ungdom

Konferansen Challenges for the oil and gas industry in the Arctic på Universitetet i Tromsø burde vært viet til utfordringene i Arktis står overfor som følge av olje- og gassutvinning. Forbrenning av olje og gass skaper klimaendringer, og klimaendringer er den største utfordringen for Arktis i dag.

Flere tunge forskningsrapporter i 2007 bekreftet hva Bellona lenge har advart mot, Arktis er i ferd med å smelte. De mest dystre framtidspregosene advarer om at hvis utviklingen fortsetter slik den gjør i dag, kan isen i Arktis være borte innen 2040. Man har kommet til et punkt som er så alvorlig, at man faktisk må prioritere hva man skal ta seg tid til å diskutere.

Det er trist å se at en konferanse som hadde potensialet til å sette en så viktig dagsorden, heller ble viet til å lage en etterligning av en markedsmesse for oljeindustrien. Oljeselskaper og næringsliv var godt representert, både i salen og på programmet for semina-

ret. Hele seks ulike representanter fra oljenæringa hadde fått bevilget en innledning hver om deres virksomhet.

Men det var ingen overraskelse at oljeindustrien hadde møtt opp mannssterke. At isen i Arktis har begynt å smelte har ironisk nok satt i gang debatten om hvem som har rettighetene på de gjenværende olje- og gassreservene som finnes i delene av Arktis som i dag har uavklarte territorialgrenser. Når isen i Arktis trekker seg tilbake letter det tilgangen på petroleumsressene som befinner seg under havbunnen.

Bellona mener at politikere og oljeselskaper må konsentrere seg om å løse miljøutfordringene – i stedet for å skape nye. Det aller viktigste for Arktis' framtid er at klimaproblemet løses. For å forhindre virkelig farlige klimaendringer må utslippsveksten ifølge FNs klimapanel stanse i 2015. Det globale forbruket av olje, kull og gass må reduseres drastisk.

I tillegg må strakstiltak innføres for å begrense de miljøtruslene som allerede eksisterer i Arktis. Overfiske, langtransport

avfall og lokal forurensning er faktorer som i dag setter økosystemet i Barentshavet og videre nordover under stort press. Oljevirksomhet utgjør en slik kilde for lokal forurensning. Både utslipp ved den kontinuerlige driften og risikoen for store oljeulykker gjør at oljeutvinning i dette sårbare havområdet vil bidra til å gjøre vondt verre for livet i havet.

— Både studenter og miljøbevegelse glimtet med sitt fravær under forrige ukes konferanse.

først må Norges generelle tilnærming til olje og gass i nord bli mer miljøvennlig. Norge kan i alle fall ikke tillate oljeaktivitet i Barentshavet, vår del av den arktiske regionen.

Både studenter og miljøbevegelse glimtet med sitt fravær under forrige ukes konferanse. Årsaken var sannsynligvis todelt. For det første var inngangsbillettene for studenter tilsvarende om lag 40 prosent av det månedlige beløpet de får fra lånekassen. For det andre har konsekvensene av klimaendringene blitt stadig mer kjent i løpet av året som har gått. Bellona tror derfor at folk flest

Norge som oljenasjon vil ha stor troverdighet om vi advarer mot oljeboring i Polhavet, men

skjønner at det er en stor motsetning mellom målet om å redde Arktis og målet om å utvinne mer olje etter hvert som politen forsvinner. Temaet for konferansen framsto derfor som mer paradoksalt enn interessant.

Skal oljeindustrien opptre troverdig i møte med samfunnet må de vise at de har tatt klimaproblemet på alvor. Lange festtaler om boresikkerhet og risikoberegninger vil falle mer og mer for døve ører. StatoilHydro og andre oljeselskaper må begynne å vise at de tar klimaproblemet på alvor. Et godt sted å begynne vil være å øke egen produksjon av og forskning på rene, fornybare energiløsninger.

Skal vi løse miljøproblemene i Arktis trenger vi gode diskusjonsarenaer. Jeg vil derfor utfordre arrangørene av neste års seminar til å sette løsningene på miljøutfordringene i Arktis på dagsorden. Det bør være et seminar hvor interesserte fra alle lag i samfunnet har mulighet til å delta. Ikke bare fordi det er god demokratisk skikk, men fordi det er helt nødvendig.

Utfordringene vi står overfor er så store at man står i fare for å tape miljøkampen om kun de som har råd skal få være med å diskutere løsningene. Tiden for tomprat er definitivt over.

m | MAGASINET

FILMKLUBBEN » SIDE 19

FILM I REVY SIDE » 22 – 24

SAMESNADDER » SIDE 28 – 29

LEDER

Inge Steine,
kulturredaktør

Bra takk

Mm, januar er jammen ein fin månad i Tromsø. Midt i vinterværet boblar byen av festivalvarme. Med ein vel overstått filmfestival er ein god og varm i trøya. Nordlysfestivalen er godt i gong. Jammen er det ikkje ein humorfestival pressa inn samtidig også. Det vil vise seg kven som ler sist og best. Det har i alle fall vore ein innhaldsrik tid med mange høgdepunkt. Utanom nevnte festivalar kan ein jo nevne godbetar som Kings of Convenience og Cabaret. Moro for einkvar smak skulle ein tru. Snart er det også samisk veke i byen. Samefolkets dag er rett om hjørnet og då må ein jo feire skikkelig. Gleder meg til spesielt til reinkappkjøring, det er ekstra stas for ein søring som meg.

Om januar er fylt til randen, er det også tida for programslepp. Våren skal brettast ut og kulturhungrige skal lokkast til diverse forestillingar, utstillingar, konsertar og kva det skal vere. Det er mange om beinet, og som tilbydar av kultur må ein nesten rekne med å gå på ein smell i ny å ne. Økonomisk vel og merke. Ikkje alt sler an og ein kan aldri vere heilt sikker på når. Det viktigaste blir uansett kvaliteten på det som blir tilbydd. Ein må tørre å gå egne vegar. Samtidig kan ein diverre ikkje unngå å ta ein viss grad av økonomiske hensyn. Det gjeld å finne ein balanse mellom det kunstneriske og økonomiske hensyn. Eg føretrekk ei klar overvekt på førstnevnte, sjølv om dei to ikkje nødvendigvis treng stå i motsetjing til kvarandre. Her virkar det som om kulturtilbydarane har vore edruelige. Det er langt mellom dei store navna, utan at det treng å gå utover kvaliteten.

Mykje er ved det samme i Tromsø. Ein får ikkje so mange internasjonale stjerner opp her som til Oslo eller Trondheim for den del. Men, heldigvis treng ein ikkje vere stjerne for å vere bra. Sjansane er med andre ord gode for at får seg mang ein god kulturopplevelse her også. Som vanlig.

AKTUELT

- Teater Aksen, amatørteatergruppe
- Risk, trailer på www.teateraksen.org
- Rådstua, onsdag 30.01 - fredag, kl. 20.00, lørdag, kl 18.00

Ta ein risk!

Galskap og glede i skjønne forening. Bli med inn i dei glade amatørars verden.

Teater Aksen set opp stykket *Risk* og *Utopia* får eit innblikk under dei siste hektiske førebuingane. Alle kulissar er ikkje på plass endå, men mannskapet er i høgste grad tilstades. Ei av skuespelarane er Dordi Fjellheim Sarre frå Karasjok. Ho studerer praktisk estetisk

— *So langt har det vore ein veldig berikande opplevelse.*

lærerutdanning ved Høgskulen og byrja i teatergruppa i haust. — Eg vart med fordi eg er interessert i drama, men eg har aldri gjort noko før, seier Dordi. Ein annan tilvekst denne hausten er Joakim Larsen. Han har komme til Tromsø frå utkanten av Alta for å ta maritime fag på vidaregåande. — So langt har det vore ein veldig berikande opplevelse. Eg har vore med i skuleproduksjonar, revyar og slikt, men ikkje noko halvparten so seriøst, fortel han.

Psykotisk

Risk senterer om utfordringane ein person med psykiske lidelsar kan ha.

Handlinga går i hovudsak for seg på eit sinnsjukehus. Likevel fryktar ikkje dei to skuespelarane *Utopia* snakker med at det skal bli for dystert. — Det er ei spennande historie som også har mange komiske element, forsikrar Joakim. Det blir mykje drama, endel svart

humor og også litt romantikk, fortel dei vidare. — Det mest utfordrande har vore å finne rolla, fortel Joakim. Pernille Dahl Johnsen, utdanna ved The Lee Strasberg Theatre Institute i Los Angeles, er instruktør og får gode skussmål frå sine disiplar. — At ho er proff gjer at ho krever meir av oss enn ei utan utdanning ville gjort. Det hevar nivået, skryt Dordi. Ho spelar psykolog i stykket. — Eg vil påstå at ho har valgt roller ut frå persontrekk. Ho har vel sett kva me passar best til, ler Joakim som spelar psykiatriske pasient. — Den største utfordringa for ho og oss er at det er skrive som eit hørespel, skyt Dordi inn. Stykket fekk

pris for beste europeiske hørespill 2003, men har berre blitt satt opp på scene ein gong før.

Trivelig

I haust har Teater Aksen hatt øvingar kvar mandag og ei helg i ny og ne. Fram mot premieren har det balla på seg. — Me har jobba som mykje at me ikkje veit kor mykje me har jobba, seier Joakim. — Ein byrjar å sjå at folk er slitne, men det har gått fint, smiler Dordi. Ingen har gått i strupen på kvarandre so langt. — Me er ein samansveisa gjeng som trives i kvarandres selskap, legg Joakim til. Amatørskuespelarane i Teater Aksen ordnar det meste sjølv, slik som scene og kulissar. Forventingane deira til *Risk* er store. — Eg vil ikkje seie at det appellerer til småungar, men ellers heile spekteret, seier Joakim før dei begge anbefalar folk å bli med i gruppa. — Det er spennande, artig, utfordrande og sosialt!

TEKST: INGE STEINE

FOTO: MARIUS HANSEN

Djevelsk frå Driv

Er du ei sart sjel bør du være på vakt. Det blir eit helvete på Driv framover.

Moving Oos

Animal Alpha

I alle fall med deira siste konsept, Karaoke from Hell. — Me stiller med band, so kan du vere vokalist for ein kveld, seier Anja Mulder som er leiar for PR på Studenthuset. Her er det rock som gjeld. — Det blir alt frå Ramones til Kiss og dei gutta der, forklarar Mulder.

Kven trur du blir med på dette?

Du!, ler ho og går vidare: — Alle dei som liker å synge, men den vanlege karaoken ikkje treff. Den gjennomsnittlege Sing star-fan, kanskje? Leiaren trur på høg stemning på Håkonscene og er også optimistisk til resten av vårprogrammet. Som vanlig er det mange konsertar, men er det for mange "husband"?

— Det er nokon gjengangarar, men også ein del nytt, forsikrar Mulder. — På Hele Driv har me mykje spennande, til dømes The Grand og Moving Oos, seier ho. The Grand er også ein av hennar store favorittar. Sjølv om fleire av vårens band har frekventert Driv hyppig, trur likevel Mulder på gode konsertopplevelsar. — Bjørn Berge har vore her før, men er veldig bra. Unni Wilhelmsen også, men denne gongen kjem ho med litt anna materiale, framheld Mulder entusiastisk. — Du høyrer jo på cd-ar du liker om igjen, so kvifor skulle du ikkje gå på fleire konsertar med band du liker?

Er det vanskeleg å få artistar til Tromsø?

- Ja, det er litt vanskelig, samtidig som at Tromsø er sopass eksotisk i bands auge at dei kjem av den grunn. Det er alltid ein utfordring å få band til å reise langt, men det lar seg gjere, seier Mulder. 22-Pistepirkko tar turen frå Finland og blir trukke fram som eit av høgdepunkta denne våren. Litt arbeid gjenstår likevel. Til Fucking North Pole Festival er det andre hovudbandet endå ikkje klart.

Kultur og underholdning

VÅREN KLAR: Kulturstyrelsiar Thomas Digervold og Anja Mulder, leiar for PR er fornøgd med vårprogrammet for Driv.

I tillegg til musikarar er to forfattarar henta inn. Johan Harstad og Carl Frode Tiller får du på ein og same kveld. — Me jobbar med å få ein eller to kveldar til med Litteraten. Det er ein del av

navn til rødt&hvit og planen er å skape ein meir kulturell kveld. Mellom anna ved å knytte Litteraten opp mot den. Dei gamle konseptane skal vidareførast, i tillegg kjem debattmøter og

utanlandske og dei norske studentane, fortel Mulder.

I Driv største suksess Hele Driv blir det også nye innslag. — Me jobbar med å få inn eksterne

å fornye konseptet. Folk skal bli overraska. Samtidig har Driv vore frampå for å få forslag frå studentane. Nyleg tok dei ned eit banner der folk kunne skrive på sine ønsker. — Det var tjåka fullt seier Mulder, som lover at ein kjem til å kjenne igjen forslag i haustprogrammet. Den som lever får sjå.

TEKST: INGE STEINE

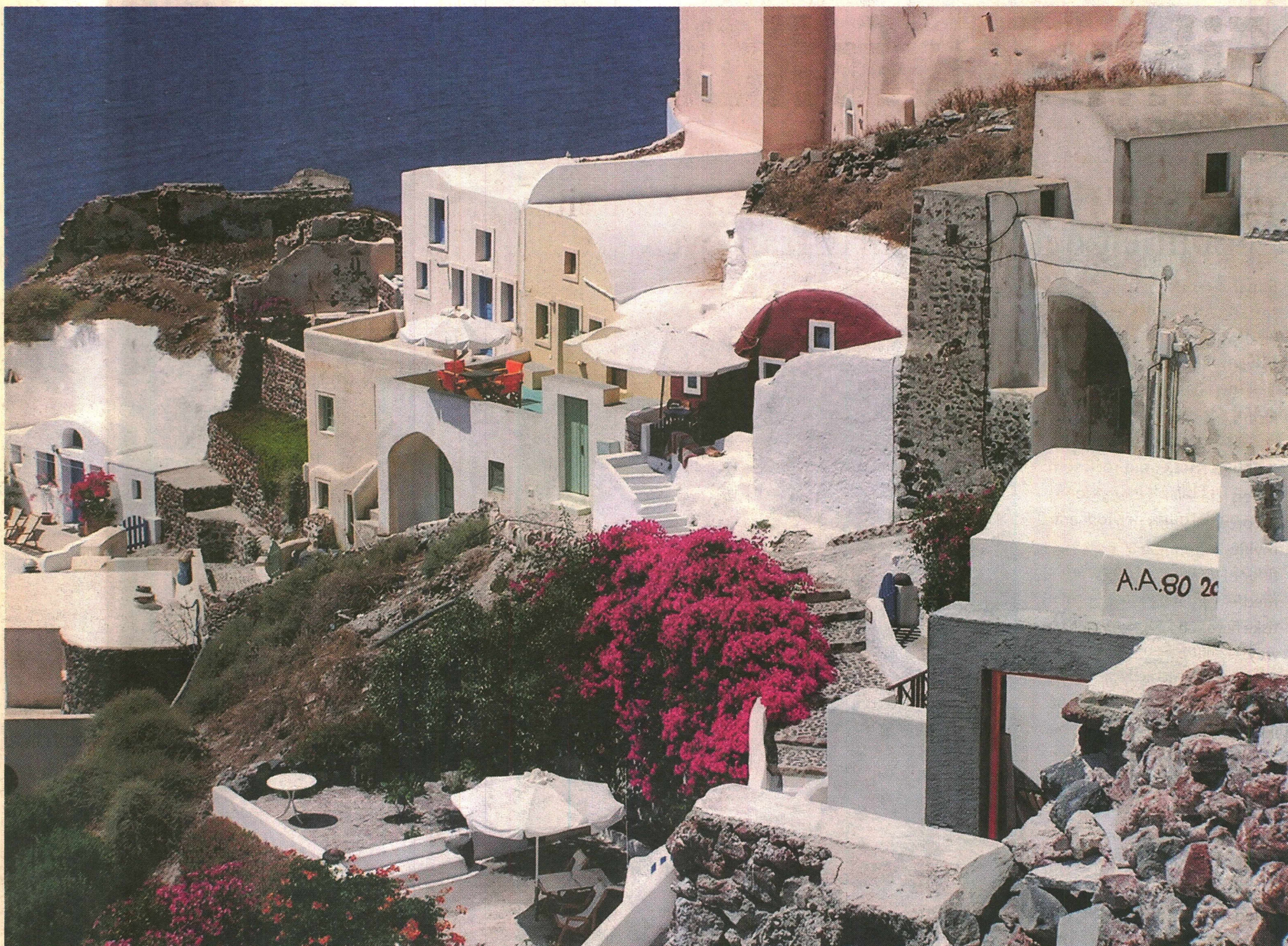
FOTO: YANNICK VAILLE / PRESSE

— Me vil gje studentane meir enn musikk.

vår nye satsing på kultur, seier Mulder. — Me vil gje studentane meir enn musikk, fortsett ho. Tirsdagsvinen har skifta

språkcafé. — Intercambios var ein veldig stor suksess forrige gong. Det viste seg å vere veldig populært både blant dei

som kan komme og leie plass der dei kan kjøre sine egne konsept, seier Mulder som framheld at Driv kontinuerlig prøver

Reisebrev fra Athen

Etter tre og et halvt år i Tromsø er det på tide å komme seg ut i den store verden. Da jeg tilfeldigvis tok et innføringsemne i attisk gresk fikk jeg høre om et bachelorkurs i Athen. Seks uker i umiddelbar nærhet av Akropolis kan friste enhver, og plutselig var jeg her. Fra vinter og en god meter snø i Norge kom jeg ned til 16 grader og sol. Vinteren er en fin tid å reise til europeiske storbyer på. Man slipper store mengder turister og utholdelig varme. Har man planer om å lese går dette lettere under mer tempererte forhold.

Her nede kan jeg ikke lengre nøyes med å lese originaltekster. I tillegg til en mengde Platondialoger, Aristoteles og Rousseau

må jeg også lese såkalte faktabøker om kunsthistorie, politisk historie og arkeologi. Det er lenge siden jeg har skrevet oppgaver som må forholde seg til den omskiftelige empirien, men det er sikkert sunt med litt avveksling. Og man er vel av prinsipp for mer tverrfaglighet i det internasjonalserte akademia?

Det norske institutts gjestehus i Athen er plassert rett nedenfor Akropolis i gangavstand fra den gamle bydelen Plaka og moderne storbyliv i Syntagma. Athen har

ikke rykte på seg for å være en spesielt vakker by. Jeg hadde hørt om massiv trafikk og forurensning, men ble gledelig overrasket. Riktignok bor vi i et rolig strøk, men det er langt mindre skittent her enn i Oslo, og folk man møter på gata er stort sett trivelige. Prisene i Hellas har steget etter at euroen ble innført, men det er fortsatt en del viktige ting som er billigere her enn i Norge, så som frukt, vin og grønnsaker. 20 euro for en whisky på byen kan virke litt avskrekkende, men når man da oppdager

at det er fem ganger så mye i glasset som det man får hjemme, er det til å leve med.

Det er alltid fasinerende å lese teorier om hvordan samfunn kan og bør bygges opp. Aristoteles skriver i *Politikken* om muligheten for å bli en god borger. Det morsomme er at det er overkommelig for enhver mann (selvfølgelig innfødt og av riktig familie) med litt penger å bli en dygdfull borger, mens det å bli god som mann krever mer enn som så. Da må man være i stand

til å herske over andre. I det gamle Athen gikk demokratiet og slaveriet hånd i hånd. Det å motta penger for å arbeide for andre sømnet seg ikke for frie menn. Det setter unektelig vår lønsmottagende hverdag i et interessant lys.

Enhver bør lære seg litt gresk, på samme måte som enhver filosofistudent må ta seg en tur til Athen. Der kan man risikere å få kontakt med filosofiens og sofismens opprinnelse, og ikke

blot deres dagsaktuelle uttrykk og komplikasjoner. Her kan man lese sin Platon mens man farer rundt til arkeologiske minnesmerker og monumenter fra en svunden tid hvor tanken enda var ung. Jeg vil ikke forsøke å konkurrere med Wyllers beskrivelse av et besøk på Akropolis, men man blir unektelig litt andektig når man klatrer opp på Filopapposhøyden og skuer rundt på templene og ned til det glitrende havet. Vi bestemte oss for å gå en tur ned til Piræus for å sjekke ut hvorledes de feirer den nye gudinnen.

TEKST OG FOTO: LONE DYBDAL

– Man blir unektelig litt andektig når man klatrer opp på Filopapposhøyden og skuer rundt på templene og ned til det glitrende havet

musikk og moro våren 2008

tirs: **red&hvit**, ons: **LilleLørdag**, lør: **Lørdagsdisco**

Lørdag 26. Jan. Lillasyster(S) 50,-

Fredag 01. Feb. Ska Patrol 80,- / 100,-

Fredag 08. Feb. Englebarn 90,- / 120,-

Torsdag 14. Feb. Animal Alpha 140,- / 190,-

Lørdag 16. Feb. The Grand 50,-

Onsdag 05. Mar. Unni Wilhelmsen 140,- / 190,-

Fredag 07. Mar. 22-Pistepirkko(F) 190,- / 240,-

Torsdag 13. Mar. Bjørn Berge 140,- / 190,-

Lørdag 15. Mar. Moving Oos 50,-

Fredag 04. Apr. PsychAid støttekonsert

Fredag 11. Apr. Karaoke from Hell 70,- / 90,-

Fredag 18. Apr. FNP: Gatas/Hopalong/SVL 190,- / 240,-

Lørdag 19. Apr. Fucking North Pole: TBA

Fredag 25. Jan. Fredagsquiz
Lørdag 26. Jan. HELE Driv

Fredag 01. Feb. Filmquiz

Fredag 08. Feb. Poker

Fredag 15. Feb. Intercambios

Lørdag 16. Feb. HELE Driv

Fredag 22. Feb. Fredagsquiz

Fredag 29. Feb. Tidsmaskinen

Fredag 07. Mar. Filmquiz

Fredag 14. Mar. Intercambios

Lørdag 15. Mar. HELE Driv

Fredag 21. Mar. PÅSKESTENGT

Onsdag 26. Mar. Litteraten: Johan Harstad og

Carl Frode Tiller

Fredag 28. Mar. Poker

Fredag 04. Apr. Filmquiz

Fredag 11. Apr. Fredagsquiz

Fredag 18. Apr. Fucking North Pole

Lørdag 19. Apr. HELE Driv

Fredag 25. Apr. Trøndlirsk fest

Fredag 02. Mai. Fredagsquiz

Fredag 09. Mai. Filmquiz

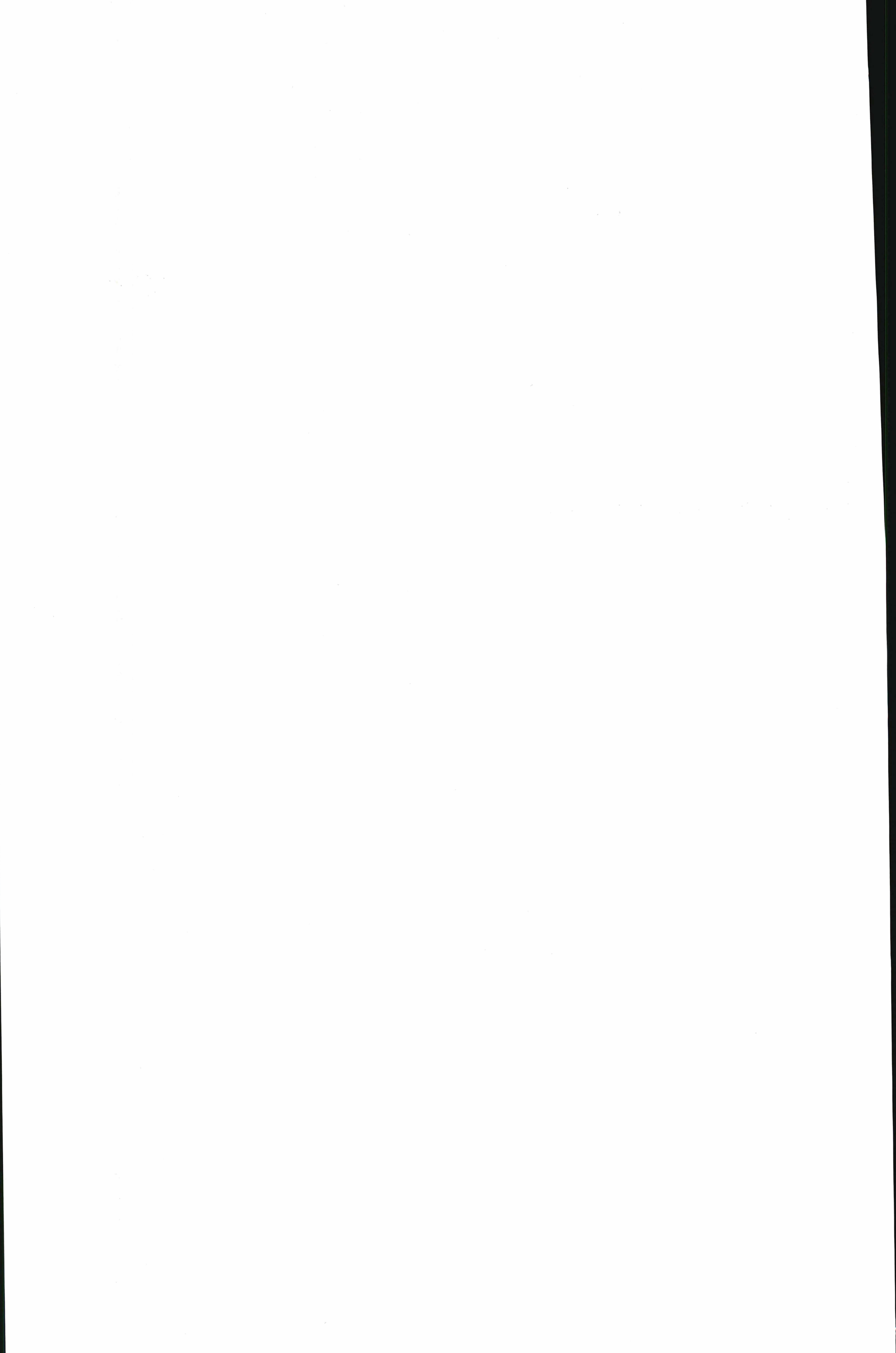
Fredag 16. Mai. Ex russefest

Fredag 23. Mai. Fredagsquiz finale

Fredag 30. Mai. Poker

driv

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

60

61

62

63

64

65

66

67

68

Film for folk

Tromsø Filmklubb har ikkje noko ønske om å lage eit populært program. Dei vil lage eit bra eit.

— Som filmklubb skal ein vise filmar som dei fleste ikkje har sett. Å vise kommersielle filmar er absolutt ikkje del av vårt mål, forklarar Petter Rennemo, Programansvarleg i Tromsø filmklubb.

Ikkje på fjernsyn

Nyleg slapp Filmklubben sitt vårprogram, og det er ikkje mykje kommersielt å sjå blant titlane. Semesteret blir opna med ein serie filmar av den britiske filmskaparen Peter Greenaway. — Dei filmene er skikkeleg filmklubbfilm. Greenaway lagar veldig estetisk film og er ikkje noko ein får sett på fjernsyn, seier Rennemo.

Bergmania

Likevel er det ikkje berre ukjende namn på plakaten. Som ei markering av at Bergman døydde nyleg, har Filmklubben valt å setje opp ein serie av hans seine filmar i tillegg til ein Bergmanbiografi.

— Visningane av dei to Bergman-filmene er verkeleg eksklusive. Vi har fått låne filmene frå det Svenske Filminstituttet og det er lange ventelister på dei. Både *Skammen* og *En Passion* er laga på slutten av 60-talet, når Bergman si karriere var på hell. Ein kan difor sjå filmene som ein kuliminasjon av heile hans filmskaparverk, fortel programsjefen. Bergman-filmene har vore lite på norsk kino dei siste åra, fordi det finnast så få av dei. — Filmene hans er generelt veldig vanskeleg å få tak i, så no viser vi så mykje Bergman som vi berre kan, smiler han.

Tysk tema

Trass i dei eksklusive Bergman-filmene er det ikkje desse som pryder framsida av vårens program. Det er via tysk film. I løpet av semesteret skal Filmklubben syne fleire store, tyske regiss-

JUBILANT: Ingmar Bergman er å finne på filmklubbens vårprogram denne våren.

ørar. — Vi har både Herzog og Fassbinder på programmet i vår. Vi vil gjerne vise mykje meir tysk film, for der er det veldig mykje

Visningane av dei to Bergman-filmene er verkeleg eksklusive

bra som veldig få har sett, forklarar Rennemo. Herzog er kjend for å lage filmar om heilt unike menneskeskjebner, og her kan du sjå to av dei. Mellom anna ein film om ein mann som lever i lag med bjørner og som til slutt blir eten opp av ein. Eller korleis livet ville vere om ein hadde vakse opp i ein mørk kjellar, og plutseleg slepp ut i verda.

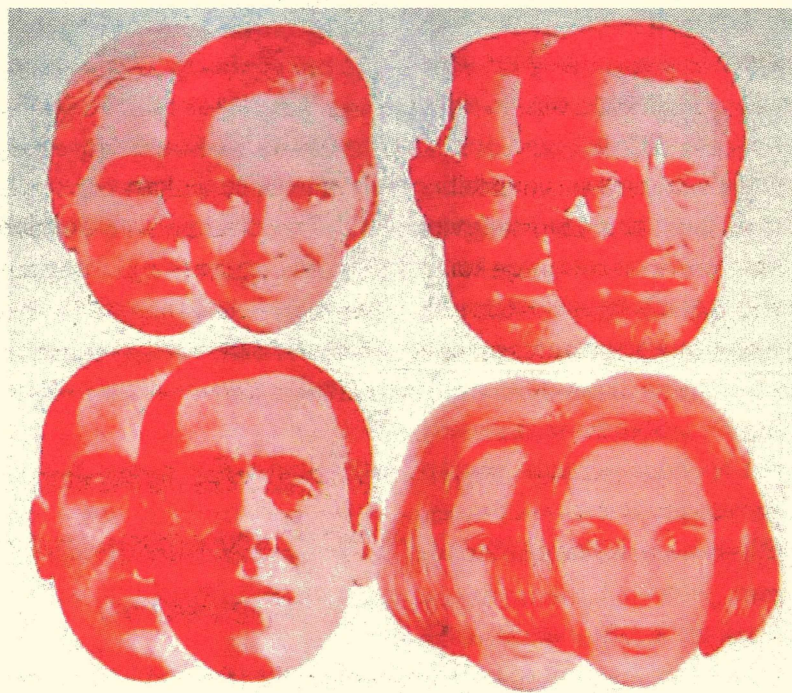
Intimt alternativ

Filmklubben har i følgje Ren-

nemo ikkje noko ønske om å gå den vanlege kinoen i næringa. Dei vil vere eit alternativ. — Filmklubben er jo ein klubb, og

så er det ei overvekt av studentar, både som går her og blant dei som driver klubben. Difor er det er meir intimt her enn på vanleg kino, seier Rennemo. Og så er vi billige då, mykje billigare enn vanleg kino, og du får rabattar på Verdensteateret. Målet vårt er likevel først å fremst å vise god film. Kvalitetsfilm til ein billeg penge. Det er det viktigaste.

TEKST: TALE SEVERINA HALSØR

Ingmar Bergman En Passion

Liv Ullmann Bibi Andersson
Max von Sydow Erland Josephson
Foto: Sven Nykvist

Kvalitetsfilm til ein billeg penge. Det er det viktigaste.

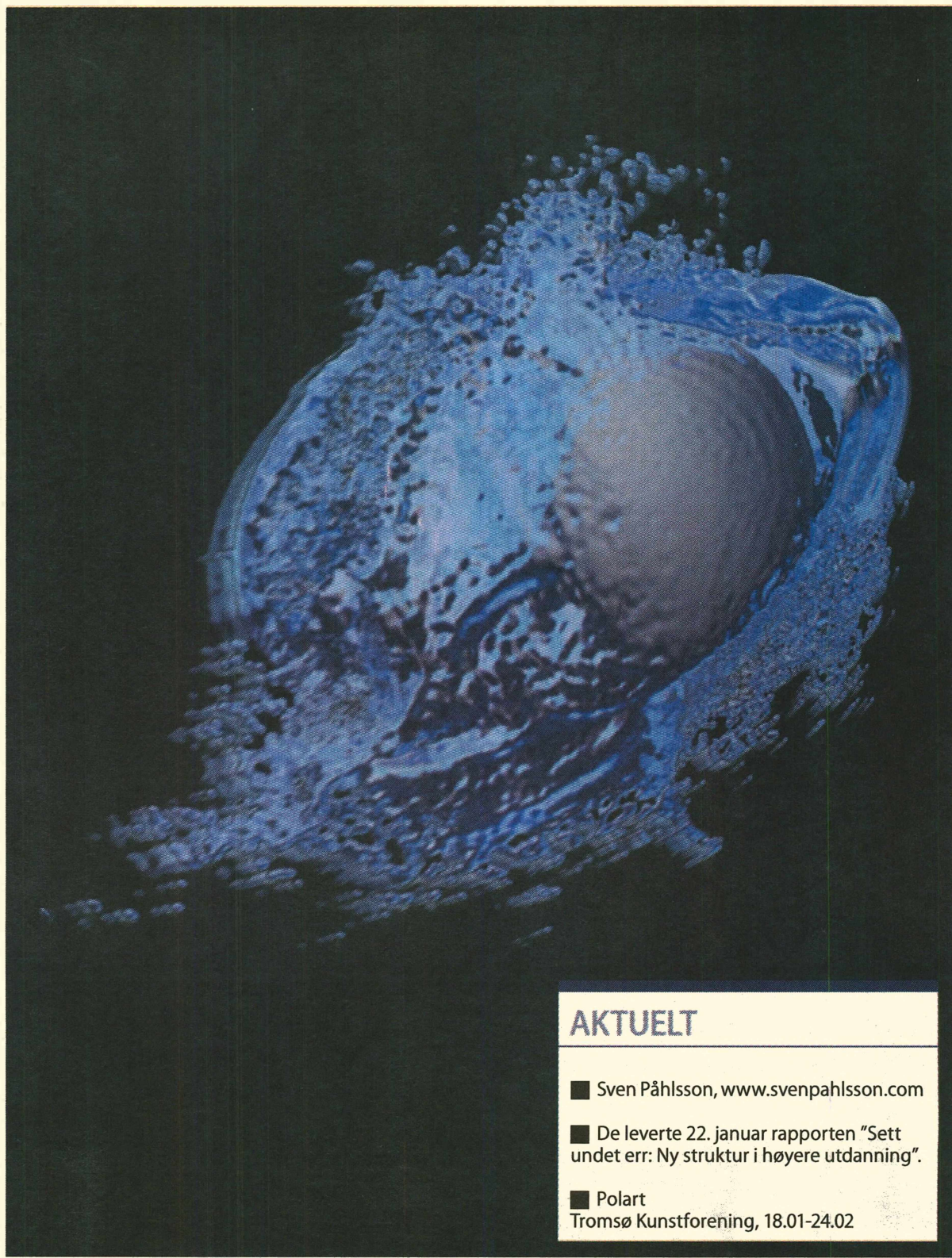
Elektrofant

Kva skjer når ein blandar kunstnerisk talent med teknologisk teft? Utopia søker svaret i Tromsø.

På Tromsø Kunstforening kan du i desse dagar få med deg ein svært so levande utstilling. Sven Pahlsson blir regna som ein av dei store føregangsmenna for digital kunst i Norge. Dette er første gong han har ei utstilling i Tromsø og Utopia får ein liten prat under ein folksom åpningskveld. — Eg har prøvd å forhalde meg til situasjonen, seier Pahlsson. Ettersom utstillinga tok til under TIFF, ønska han å tilpasse den til festivalpublikummet. — Tv og video er me blitt veldig vant til å bruke og sjå på. Derfor trur eg det er viktig å lage kunst med det, seier Pahlsson. Ved å legge utstillinga til filmfestivalen har han også fått vist verka sine som forfilm. — Det er ein fin sjanse til å nå ut til fleire, påpeikar han. Vidare tykkjer han det har vore interessant på å bryte sjangrar. — Kino er veldig betraktande, ein set seg ned og ser, seier Pahlsson. Han trekk fram at kunst vanligvis dreiar seg om plassering i rom, at ein er fysisk nærme verka og bevege seg rundt. Mørketida ser han på som ideell for hans verk.

Systematisk moro

På veggane på Kunstforeninga kan ein sjå data-animerte sekvensar med sterk amerikansk insperasjon. Her er det suburbia, motorvegar og kjøpesenter. Pulserande lyd strøymar på i takt med bildene. — Det er ganske vesentlege samfunnsfenomen, bil, suburbia og konsumerkulturen, seier Pahlsson som har budd lengre periodar i USA. — Det ser ut som dei også formar ein triologi. Dei høyrer saman, seier han. Pahlson meiner USA har gjort seg so avhengige av bilen ettersom dei bygde ut motovegane allereie på 30-talet. Konsumerkulturen er også temmelig gjennomført. — Eg er fascinert over at ein lagar so store kompliserte system for dette,

AKTUELT

- Sven Pahlsson, www.svenpahlsson.com
- De leverte 22. januar rapporten "Sett undet err: Ny struktur i høyere utdanning".
- Polart
Tromsø Kunstforening, 18.01-24.02

FLYTANDE: Sånn kan det gå når Sven Pahlsson får boltre seg.

seier han med kjøpesenter i tankane. Han trekk fram bely-

forklarar han. — Av og til kan det også skje spennande ulyk-

ser dei lenger, fortsett Pahlsson og peikar på nettbankar og kre-

— Av og til kan det skje spennande ulykker.

sing og klima som ting som er tilpassa for at ein skal bli gåande der lengst mogleg.

Pahlsson byrja i si tid som malar på kunsthøgskule. — Når ein malar kan ein sjå resultat med ein gong. Her er det meir at ein sett igong ein prosess. Ein må vurdere om det blir interessant,

ker, seier han vidare. Den stadig meir digitale verden me lever i fascinerer Pahlsson. — Det er masse ting ein kan gjere der ein ikkje treng vere fysisk tilstades. Det gjer grunn til å problematisere, kva det gjer med oss å ikkje ha den direkte menneskelege kontakten, spør kunstnaren. — Ta pengar, det er ingen som

dittkort. Han vil granske det me reknar som det virkelige.

Kunst med teknikk

Det er mykje teknikk ute og går i Pahlssons verk, Utopia spør freidig nok om han vil beskrive seg meir som ein kunstnar eller teknisk. — Eg håper eg er heilt kunstnar og halvt teknisk, ler

Pahlsson. Kunstnaren liker å utforske teknikk og ta i bruk ny teknologi. Eit poeng har vore å sjå korleis ein kan bruke den for å belyse nye ting i samfunnet. — Det har vore ei utfordring å ta i bruk verktøy som er berekna til ingeniørar, seier han. Då eg byrja var det berre åtte fargar tilgjengelege, mimrar Pahlsson. — Begrensingar kan vere både positivt og negativt, men det er det kunstneriske som er det viktigaste, seier han. Teknologien er berre eit medium, understreker Pahlsson. Han trur dataspel har gjort den digitale verden meir tilgjengelig, at det dreier seg om eit generasjonskifte. — Ting som før framstod som tunge og vanskelige har blitt lettare, påpeikar Pahlsson. Gamle rigide system har fått ei ansiktsløfting og vorte meir innbydande.

Utstillinga er ikkje det einaste Pahlsson har gåande i Tromsø. I det nye TANN-bygget ved universitetet kan ein sjå Bending Water, ein installasjon som beveger seg flytande og elegant over veggane i atriet. Pahlsson har forsøkt å integrere det best mogleg i bygget. — Det er i ein situasjon der folk skal bruke bygget og ser det kvar dag, bemerkar Pahlsson. — Når det gjeld utsmykking er det viktig å forhalde seg til stad og publikum, legg han til. Som eit svar på byggets strenge minimalistiske arkitektur har han laga eit veldig organisk kunstverk. Dette kan du no også sjå utstilt på Kunstforeninga. Skulle det bli for mykje elektroniske sansinntrykk kan du også få med deg utstillinga Polart, som vil stå i same periode i etasjen under. Her har ei rekke fotografar stilt sine beste bilder frå forskningsferd dei var med på.

TEKST: INGE STEINE

FOTO: SVEN PÅHLSSON

SKRIVE, FOTOGRAFERE,
ILLUSTRERE, KORRIGERE,
ANNONSERE, KONVERSERE

I UTROPIA* GJØR VI DETTE. VIL DU VÆRE MED?

SEND E-POST TIL REDAKTOR@UTROPIA.NO ELLER KOM INNOM KONTORET VÅRT.

* TEORIFAGSBYGGET HUS 2, 1. ETASJE, LIKE VED CAFÉ BODEGA

5 PÅ GATA

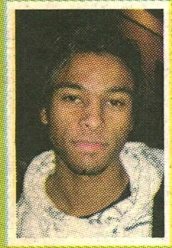
Hva syntes du om TIFF?

Carl Alexander Sverdrup
23 år
Student fra Røyken

Jeg så én film og drakk øl hver kveld. Fikk inntrykk av at festivalen var godt gjennomført, med unntak av noen forsinkelser på Blått Lerret. Men det

er sånt som skjer på festival.

Josef Mentzoni Bamba
19 år
Student fra Tromsø

Jeg syns det gikk veldig mange bra filmer og det var en veldig fin festival

Ellen Mentzoni
Universitetslektor fra Tromsø

Jeg syns det er et veldig fint arrangement med svært mange gode filmer, særlig smale filmer som man ikke får sett på kino ellers. Spesielt vil

jeg nevne «Tuyas To Ektemenn», som var en fantastisk bra film.

Joke Verwaard
20 år
Student fra Mechelen i Belgia

Jeg syns det var en fin festival. Jeg jobbet som frivillig og fikk på denne måten mulighet til å bli

kjent med andre med samme interesse for film. Ekstra kjekt var det å få se filmer jeg ikke vanligvis får sett, som «What Remains of Us». Denne så jeg når jeg jobbet og den var overraskende bra.

Antonio Fabregas
29 år
Student fra Madrid i Spania

I was working as a volunteer, and because of a tight schedule I didn't get to see too many movies. But at least I got to see

«No Country For Old Men» which was possibly one of the best movies in the last 25 years, in my opinion.

SUMMER OPP: Filmfestivalen er over. Dette husker vi.

TIFF - Oppsummert

Så var nok en festival over i Tromsø, og nattesøvnen vender sakte tilbake sammen med solen som igjen har vist seg over horisonten. I lommene har vi brukte billetter, ferdigtygd tygggummi pakket inn igjen i papiret sitt og småpenger etter godterihandel på Rema. Som en direkte konsekvens av denne festivalen, er studielånet redusert til (i beste fall) tresifret beløp etter utvidede åpningstider på byens vannhull i en uke. Du har kanskje rettfærdiggjort de «glemte» forelesningene ettersom du har fått kulturell og visuell avveksling? Har du vært frivillig har du muligens jobbet flere timer hver dag uten å få en krone i lønn, og du har kanskje spist deg lei på pølsene på Narvesen eller kebaben på Stortorget. Hvorfor har du pint deg selv i 6 dager? Hva er det å se tilbake på? Utopia hjelper deg å fokusere dine firkantede øyne.

Filmene

Som betalende publikummer eller frivillig arbeidende har du unektelig fått sett filmer du etter all sannsynlighet aldri ville få sett på en vanlig dag ved en vanlig kino et eller annet sted i vårt langstrakte land. Alt fra praktfulle franske filmer om kjærlighet og følelser, innom koreansk musikal om studenters utsvevende seksuell liv, til gamle kult-klassikere fra 70-tallet. Filmer som gjorde at du lå og tenkte litt lenger når du la deg samme kveld, eller filmer som du avskrev som "noe lillebror kunne lagd". Filmer du så alene fordi ingen av vennene dine var interesserte i dokumentarer om amerikanske kommunistdesertører, eller filmer du så sammen med quizlaget ditt som hadde ventet lenge på den siste filmen fra brødrene Coen. For noen internasjonale studenter var det kanskje et «Culture Shock» (fritt

etter Anthony i «Dasepo Naughty Girls») med filmvisning på snøkinoen på stortorget, noe som forøvrig ga festivalen en unik stemning, og som ga de studentene som enda ikke hadde fått samla nok krefter til å registrere eksamensmelding en gratis sjanse til å få sett film. Jeg vil gjette at nevnte kultursjokk gjentok seg når to hårete tann troll ble jaget over skjermen av en diger tannbørste. Undertegnede sov i alle fall dårlig den natten, og pusset tennene grundig dagen etter.

Opplevelsen

Når du er på kino er det ikke lov til å snakke med sidemannen, det er det generell enighet om blant erfarne kinogjengere. De virkelig pripne kinoentusiastene vil nok gjerne tilføye at enhver form for sprø snacks (popcorn er unntatt ettersom det bare lager en deilig gnisselyd) skal holdes

utenfor kinosalen, og at brus kun skal medbringes i beger, ikke i flasker som lager «pffft» lyd når de åpnes. Dette gjør sitt til at du får mer ut av filmene du ser på kino enn filmene du ser i studentreiret ditt. Hjemme blir du lettere distraheret av grandiosa som lukter stadig mer svidd mens du ser syrescenen i «*The Big Lebowski*», eller irriterende banking i veggen fra naboen i hybelen ved siden av klokken 3 natt til onsdag, selvfølgelig midt i den største skytescenen i «*Heat*». Heldigvis har du hjemmekinoanlegget på full guffe så du hører ham ikke så godt, men det er fremdeles ødeleggende for filmopplevelsen. Mer irriterende er det når du ser en stille film som «*Paris, Je t'aime*» og du hører taktfaste dunk i veggen fra nabohybelen. Vel er det en film om kjærlighet, men det er da ingen vits i å gjøre et hørespill ut av det? Nei, da er det bedre på kino hvor det eneste utenom filmlyden du hører, er lyden av kjærestepar som sender blikk til hverandre i mørket (ja, det er en lyd).

Det å bidra

Ved å delta på festivalen, for eksempel ved å være betalende publikummer, har du vært med på å gjøre festivalen til den suksessen den ble i år. Nærmere 50.000 billetter ble solgt under årets festival. Det blir omtrent som om alle i Tromsø kjøpte en billett hver og det sier litt om forholdet festivalen har til sitt publikum. Ved å bruke dine surt opptjente studielånkrone på TIFF-billetter har du sørget for at festivalledelsen avsluttet festivalen med å åpne for utvidning av festivalen i de kommende år (kilde: nrk.no). Ved å arbeide frivillig på festivalen har du sørget for at alle de 50.000 fikk valuta for pengene sine, selv om de ikke alltid fikk se den filmen de ville se. Du har også hjulpet til med å minne medstudenter på at det faktisk var festival, som da du gikk tidlig (i 5-tiden - tidligst!) fra nachspiel fordi du skulle stå vakt på Fokus klokken 9 og snøvlet frem noe om TIFF, samvittighet og ansvarsfølelse. Selv om de resterende deltakerne var unektelig reduserte og din muntlige fremføring av beskjednen knapt sto til en E på karakterskalaen, så oppfattet gjerne

to-tre beskjednen som «TIFF er en vittig følelse» og vips/sim sala bim/plutselig (fyll inn det som passer) så hadde noen flere lagt planer om å se en film i løpet av festivalen. Selvfølgelig etter at den verste bakrusen (som aldri kom, grunnet utvidede åpningstider på ølservering) hadde lagt seg.

Avslutningsvis vil vi betrygge leserne av denne artikkelen med at: 1) Det ikke finnes noe som heter firkantede øyne. 2) Selv om du har brukt opp alle pengene for denne måneden får du ny innbetaling senest den 15. februar. 3) Det kommer snart en ny festival (du bor i Tromsø), Nordlysfestivalen er allerede i gang (utvidede åpningstider igjen) og skulle du bli usannsynlig forsinket med mastergrad eller doktorgrad vil det sikkert være utvidede åpningstider en måned i strekk under OL i 2018, men da spør det om studielånet strekker til.

TEKST: GAUTE BECKETT HOLMSLET
 FOTO: MARIUS HANSEN & PRESSE

UTROPIAS
 UTVALGTE

Sepet
 Yasmin Ahmad
 Malaysia 2004

Kjærlighet uten grenser. Kjedelig? Nei, utrolig morosamt. Særlig når karakterene er sopass sjarmerende som her. Fine folk, fin flørtning, fin familie, fin fjolling. Denne filmen er berre so himla søt!

Inge Steine

Dasepo Naughty Girls
 E. J-yong
 Sør-Korea 2006

Rosa, gul, frisk, klar, monstre, syke lærere, seksualitet, jomfrulås, fattigdom, forelskelse, fiender, djevelrektor, nerder, en drage, erotisk sekt, venner og hypnose. Dette er den rareste filmen jeg har sett noen gang og jeg likte den veldig godt!

Trygve Sørensen

XXY
 Lucía Puenzo
 Argentina 2007

[Sikker argentinsk vinner]

Fra noe som definitivt må kunne karakteriseres som queer sex i all sin prakt, til en fryktløst ærlig hovedperson, med (mis)forståelsesfulle foreldre, var XXY en film så vakker at selv ikke de to pratsomme damene rett bak meg kunne ødelegge opplevelsen.

Siri K. Gaski

Water Lillies
 Céline Sciamma
 Frankrike 2007

The one that stands out. It almost made me want to give up filmmaking. It takes you right up to the edge and on to the next one. Absolutely stupendous.

Nicholas Bonner

From North Korea with love

Sealed borders, propaganda, Kim Jung Il. There's a lot more to North Korea than that. Some can't get enough.

At the age of 16 Nicholas Bonner left school to become a forester. This was not the only big decision Bonner was going to make. In 1993 he packed his bag and headed for China and landscape architecture studies. During his studies in Beijing he met some North Koreans and was immediately intrigued. — Going into North Korea became a hobby, Bonner explains. Besides completing his studies, Bonner also started to run a nightclub in Beijing. However, the fascination for North Korea steadily increased. The downside was that tourism was heavily restricted. — You have to be with a tour guide to go there, Bonner says.

Bizzare

When a Chinese scholar invited him to bring some friends over to Pyung Yang and suggested he start a tourist company, Bonner went for it. — We started Kuryo Tours to get into the country, he smiles. Along with his companions, business was not exactly the main motivation. However, it turned out to be a great business-idea. — When we started up, there were only 200 going there a year. Now there's about 2000, he says. — It's the most bizarre tour you'll ever go on, Bonner says. He's glad to be able to give people an insight of North Korea. — There's a tiny amount of people going in and out. Anything is significant, he remarks.

After seven years of running the tour-company, Bonner was approached by Daniel Gordon. He was doing sport programs and had a film project on his mind. In the 1966 World Cup, held in England, the North Korean soccer team shocked everyone by beating Italy 1-0. — Dan contacted me about what happened to the team. The story was that these players were imprisoned when they

returned, Bonner says. Gordon went to the same school as Bonner, though not at the same time. — I'm 15 years older, so it's a bit bizarre, Bonner points out. Both grew up in Sheffield, Gordon heard about Bonner's work and introduced him to film-making. They quickly ran into trouble financing the project. — Rather than give in, we raised 100 000 dollars ourself. We went round to companies and friends and eventually got ten people to lend us the money.

Careful filmmaker

With the first film, we went slightly overboard, Bonner admits. They hired a small crew, but that was enough to get them short on cash. — A lesson learned was that you have to put away some money for yourself. Basically you'll be making the film for free, he explains and continues: — You have to have a real passion to make documentaries. Bonner and Gordon are still paying back their financiers for their first collaboration, *The Game of Their Lives*. Their next film, *A State of Mind*, was made on a tight budget, the two did it all by themselves, with Bonner behind the camera. Learning by doing. — It was sink or swim, he says. Although the film centers around the Mass Games, the two got a lot more. — We never heard them say, you can't film this, Bonner explains with regards to the authorities. This film lets you into the homes and lives of average North Korean families. — A lot goes on your word, it's a question of them trusting us. They have to know you're not going to twist their words.

— You do get the structure. The great leader. 20% of that and 80% of banal things like what they've done at work, shopping and things like that, Bonner says. He sees it as an insight

CURIOS: Nicholas Bonner has gone through woods and ended up in North Korea.

into a society, not a lecture, and he stresses that it allows you to make your own assessment. — We have misunderstandings about their culture, as they have misunderstandings about ours, he says. A third film, *Crossing the Border* came in 2006. This time four U.S defectors were at the centre of attention. — We really try to not come down on any one side, Bonner states. This has been a mantra in his docu-

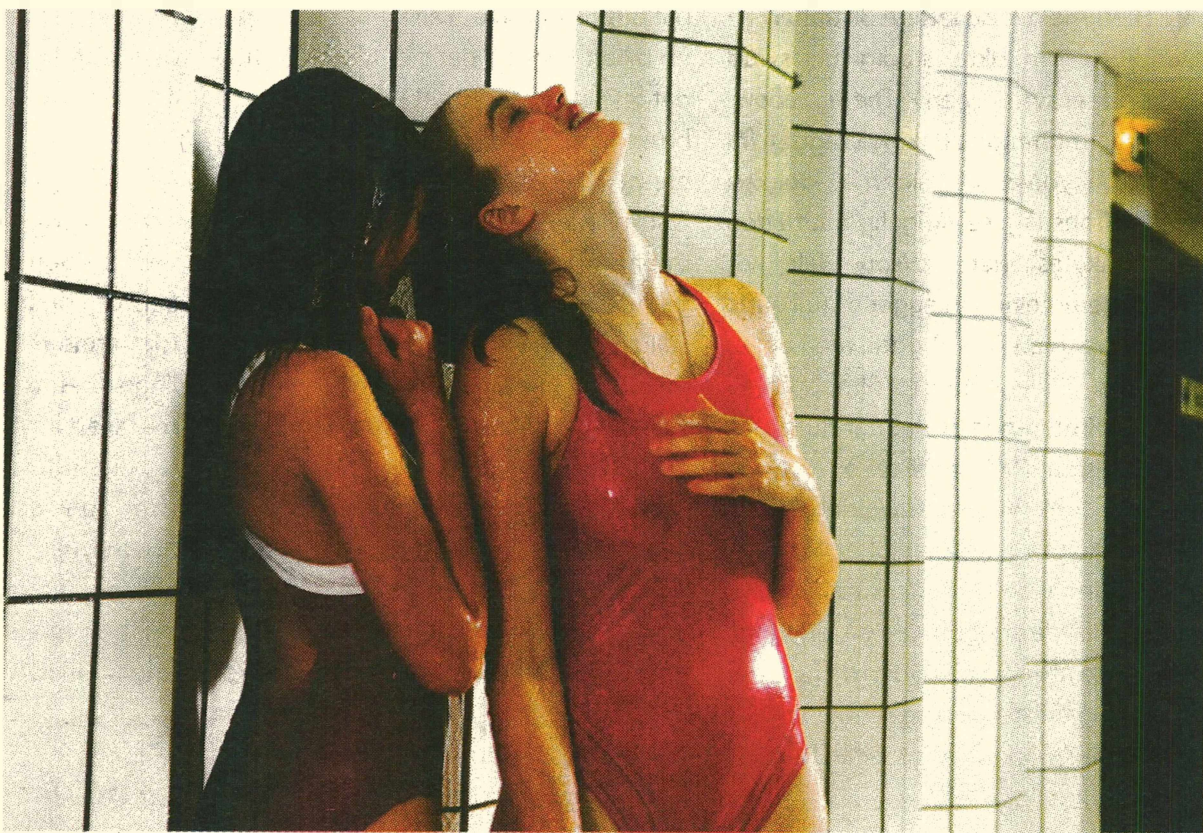
mentaries. — It's all just about having an investigative mind. When I applied to become a forester, I never thought I'd end up in North Korea. Much less make a movie about it. Anyone can do it, he claims.

Besides tourism and documentaries, Bonner also run Pyoung Yang Film Festival, giving North Koreans an opportunity to watch films from the West. Now

he's eager to make a feature-film with in North Korea with North Korean actors and staff. — I have no interest in doing a movie anywhere else. Hopefully I'll be back with a feature film. The most important thing is to just go ahead with it, Bonner ends

TEKST: INGE STEINE

FOTO: GRY MORTENSEN

Utopia.no

14.02.08

Guttetur til fotballens hjemby

I midten av januar lot fem Tromsøstudenter TIFF være TIFF, og dro til England for å se Premier League-kampen mellom Liverpool FC og Aston Villa. Det var en helt fantastisk opplevelse.

VERDENSKJENT TRIBUNE: The Kop er kjernesupporternes tilholdssted på Anfield og den er kjent for sin gode stemning på kampdagene.

Vi - Roar Harbak, Alf Håkon Skjærvik, Kim Roger Olsen, Morten Torbjørnsen og Mats André Aas - begynte vårt opphold i Liverpool med en omvisning på den ærverdige hjemmebanen til Liverpool FC - Anfield. Denne omvisningen var en helt spesiell opplevelse for mangeårige Liverpoolsupportere. Rundturen begynte med å gå inn i hjemmegarderoben, der den meget dyktige guiden for-

talte oss hvordan ting fungerer, hva som skjer før kamp, litt om overtro hos flere av spillerne, at gulvet i garderoben koster flere millioner og er spesialtilpasset for sko med knotter under, og vi fikk alle ta bilder av oss selv foran draktene til favorittspillerne. Voksne menn oppførte seg som barn i gledesrus, og med følelser ute av kontroll. Guiden fortalte historier om det berømte skiltet med påskrif-

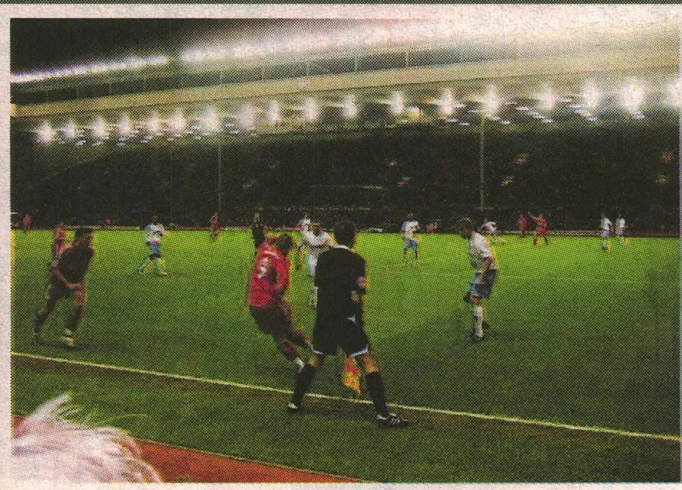
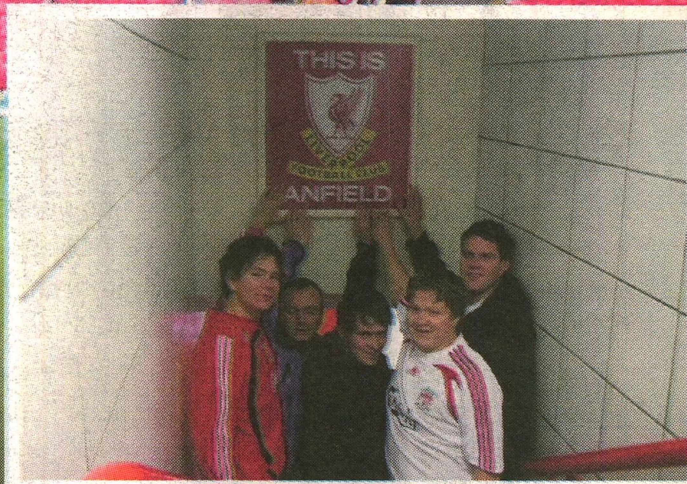
ten "This Is Anfield" som henger over spillertunnelen ut til banen, og som legendariske Bill Shankly fikk anskaffet i 1960 for å skremme motstanderne.

Følelsen av å gå gjennom tunnelen og ut forbi benkene, nesten inn på banen, var utrolig. Etter litt informasjon om de forskjellige tribunedelene, og litt om hvorfor det bare er et par meter mellom hjemme- og bortebe-

ken - forøvrig unikt i fotball-Europa - gikk turen videre til The Kop. Dette er kanskje den mest berømte tribuneseksjonen i verden, og rommer i dag, etter ombyggingen på tidlig 90-tall, 12 499 tilskuere. Vi ble fortalt historier om hvordan det var før ombyggingen, under Liverpools storhetstid på 70- og 80-tallet, da opptil 36 000 voksne mennfolk presset seg inn og sto oppreist i flere timer før avspark,

etter flere øl på puben før kamp. At det lille området mellom første rad og reklameskiltene ble kalt "Yellow Mersey" forklarer nærmest seg selv...

Aston Villa kommer på besøk
Med vårt lag Liverpool på fjerdeplass og Aston Villa halsende et par plasser bak, var det i og for seg en toppkamp vi skulle være vitne til. Vi møtte opp på stadion nesten to timer før

kamp, etter noen "pints" på den tradisjonsrike puben The Albert like ved stadion, og kom inn i et stort kafeterialignende rom. Her ble kampprogrammet nøye studert over en liten matbit, og en time før avspark ruslet vi opp til setene våre på femte rad. Så tidlig var det bare kommet noen få tilskuere, men det kom en jevn strøm fra alle innganger over hele stadion. Beklagelig nok var det borte-

laget som varmet opp, og selv om det selvsagt er morsomt å se John Carew, var det våre gutter på motsatt halvdel som ble viet mest oppmerksomhet.

Første omgang gikk sin gang med mye synging og roping, og et massivt press fra hjemmelaget. Gjennomgangsmelodiene fra tribunen – bokstavelig talt – gikk på støtte til manager Rafa Benítez, som har havnet

i unåde hos klubbens amerikanske eiere, til supporternes store forargelse. 19 minutter ut i kampen satte Liverpools israelske kantspiller, Yossi Benayoun, inn 1-0, og stemningen sto i tribunetaket. Denne stemningen, og tilhørende synging og jubling, sto seg til pause, da flere benyttet anledningen til å gå på do, eller kjøpe seg noe mat og lesk.

Første halvdel av andre omgang

var preget av et massivt Liverpoolpress, men det ville seg ikke for hjemmelaget. I løpet av tre minutter ble opplevelsen snudd på hodet, Aston Villa puttet to ganger, til 1-2. Det ble stille på stadion. Skulle vi oppleve et sjeldent hjemmetap i vår "debutkamp" på Anfield? Slik gikk det ikke, for like før full tid dundret den lange innbytteren Peter Crouch inn utligningen til 2-2. Stemningen var igjen

enorm, og turen var til en viss grad reddet med den skåringen. Kampen endte 2-2, og turen ga såpass mersmak at det samme reisefølget allerede planlegger ny tur til høsten.

TEKST: MATS ANDRÉ AAS
FOTO: ROAR HARBÄK

En urfolksdrøm

– Jeg er så lei av å bli fornærmet over ignoreringen, men det er uunngåelig

Jeg vil ikke være en sint ung same, tenk å kunne være som Wergeland, å kunne si "Jeg i slett lune, Utopia!", men nei. Jeg er i slett lune, Utopia, ihvertfall av og til, ihvertfall oftere enn jeg skulle ønske.

Dette dukket opp da jeg leste en artikkel i Klassekampen, om Litteraturhuset i Oslo og deres store planer om å ha opplesninger og slikt på polsk og tysk og urdu og andre språk som kan trekke et publikum som neppe vil dukke opp for å høre på særlig norske samtidsforfattere. Det er jo en beundringsverdige tanke, men det første som slo meg var "har de hatt noe om/på samisk ennå?", for jeg tror ikke det. Og det virker ærlig talt litt rart, gjør det ikke?, at et litteraturhus i Norge er mer oppsatt på å vinne polske fans enn å tilfredsstille det største samiske publikummet i noen by her i landet.

Den andre - og mer påtrengende - tanken var "jeg er så lei dette!" Jeg er så lei av bestandig å tenke på disse tingene, av å skulle være den bitre samen som står der og roper "enn min kultur da?!" til det kjedsommelige. Jeg er så lei av å bli fornærmet over ignoreringen, men det er uunngåelig. Jeg syns Litteraturhuset er en genial tanke, og jeg hadde vært glad til om tankegangen min stoppet der. Men nei, jeg har oppdratt meg selv til å se enhver ignorering som en potensiell fornærmelse. Det er blitt en del av måten jeg tenker på, og jeg tror ikke jeg kan skru det av - om jeg aldri så gjerne ville. For det hadde gjort livet mitt enklere. Tenk å kunne lese avisartikler, leserinnlegg og debatter om alt samene er og alt samene vil ha (det er aldri noen samer, det er bestandig alle samene, det er tydeligvis så få av oss at vi alle vil det samme) uten å ta det som en personlig fornærmelse! Nieida såhtta niegadit, som det så pent heter.

Samtidig ble jeg også spurt om jeg kunne skrive en anmeldelse av Kautokeino-opprøret. Jeg sa nei, fordi jeg kan ikke anmelde en film som levner meg skjelvende og gråtende i en kinosal så åpenbart full av folk som ikke har forstått i hvor stor grad den rørte hjertet mitt. Jeg liker ikke begreper som det, å røres på den måten, som oftest ler jeg når andre bruker det. Men filmen rørte meg, ikke bare i hjertet, men også i min skamløse essensialisme. Den jeg egentlig ikke vil vedkjenne meg, fordi det bare virker problematisk å være same og at det i dette samiske ligger noe jeg ikke kan forklare. Det er da ærlig talt ingen som liker å bli fortalt "du kan ikke forstå dette", men samtidig, du kan ikke. Du forstår ikke - og det er helt greit, det må bare aksepteres.

TEKST: SIRI GASKI

Strindberg på samisk

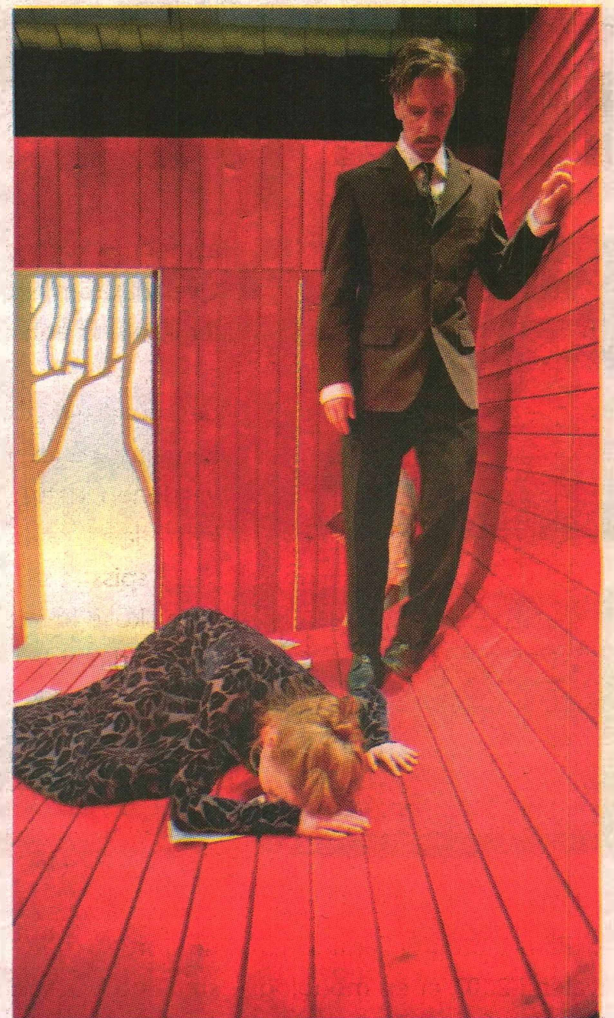
I denne samiske varianten av Strindbergs verdenskjente stykke er den svenske rikmannsdatteren Frøken Julie blitt til Nieida Julia. Språket blir brukt for å synliggjøre klasseforskjellen mellom Julia og den svenske tjeneren Johan.

Frøken Julie er overklassejenta som forfører tjeneren Jean. Hun har overtaket fordi hun er rik, med muligheter han bare kan drømme om. Han har overtaket fordi han er mann og hun er en fallen kvinne. Stykket er evig interessant på den måten at man aldri helt vet hvem man skal plassere sympatien hos. Begge utnytter normene de selv er fanget i mot hverandre.

Å bruke språket for å markere hvor karakterene befinner seg på rangstigen i samfunnet er ingen ny idé. Også i Strindbergs opprinnelige versjon bruker Jean franske glosjer for å prøve å heve sin egen status. I denne samisk-svenske versjonen er tanken at så lenge Nieida Julia har overtaket snakker Johan samisk til henne. Når Johan har overtaket snakker Nieida Julia svensk til ham.

Det er kult at man kan gå på teater og se et samisk stykke og forstå omtrentlig hva som skjer. Likevel, i den halvparten der man ikke forstår hva som blir sagt blir alt det som er rundt straks mye viktigere. Mangler ved både skuespillerprestasjoner og troverdigheten i forholdet mellom Nieida Julia og Johan ble litt for tydelige.

Jeg tror Samiska Teatern hadde tjent på å tørre å være mer spenstige i alt det som ikke er tekst. På den måten kan man oppleve, og sette pris på, samiske kulturinnslag selv om man ikke behersker

samisk selv. Det er for eksempel en scene hvor Nieida Julia virkelig bruker sin samiske arv i det hun i raseri messer og nærmest forhekser Johan med dype og intense strupelyder. Om det hadde vært litt mer av den slags sprelske regi-streker kunne stykket vært på samisk fra start til slutt for min del!

TEKST: KJERSTI HELLESØY
FOTO: PRESSE

Gripende fra Gaup

KAUTOKEINO-OPPRØRET

Regi: Nils Gaup

FILM

Kautokeino-opprøret var årets åpningsfilm på TIFF og sparket festivalen i gang for alvor onsdag ettermiddag. Filmen er en skildring fra en konflikt som fant sted på begynnelsen av 1850-tallet og som nådde kokepunktet på senhøsten i 1852. Regissør Nils Gaup har igjen fått med seg Mikkel Gaup, som han hadde med seg i Veiviseren som kom ut i 1987. Kombinasjonen var en suksess for 20 år siden og har blitt en suksess i år. Kautokeino-opprøret er en gripende historie om selvoppofrelse og ære, og det er uten tvil et svært følsomt tema regissøren har tatt opp i denne filmen. Selv om en ikke har tilknytning til den samiske

kulturen, eller kjenner til historien, vil det likevel kjennes sårt når man ser filmen, mye på grunn av Anni-Kristiina Juusos engasjerende tilstedeværelse. Hun spiller personen Nils Gaup har valgt å legge fokus på, Elen Skum. For de som ønsker å trekke paralleller mellom Veiviseren og Kautokeino-opprøret bør det noteres at sistnevnte ikke er en spenningsfilm i samme grad som Veiviseren. Jeg hadde forventet en litt mer actionfylt film, men det var mye på grunn av at jeg som «søring» ikke kjente til historien på forhånd. Når jeg så etter 1 time og 40 minutter kom ut av salen var jeg på ingen måte skuffet. Filmen anbefales på det sterkeste!

TEKST: GAUTE B. HOLMSLET

Ikke perfekt lykke

RAUNI MAGGA LUKKARI

En lykkens mann
Gollegiella forlag

BOK

allmenngyldige små deler. Oversettelsen er god, men heller ikke mer enn det, den mangler litt av både det poetiske og det subversivt ironiske man ikke kan unngå å lese i den samiske versjonen. Petter Johanas Lukkari virker å mangle noe av den fingerspissfølelsen for språket man skulle ønske fantes i stykket. Særlig siden teksten er så kort og tettpakket, hadde den trengt et varere håndlag enn det han virker i stand til å frambringe.

En av de tingene som plaget meg mest mens jeg leste teksten - og jeg er mer enn villig til å stå for mine språkpedantiske sider - er en nesten total mangel på spørsmål- og utropstegn. Alle vet jo at det er grep som ikke bør brukes i for stor grad, men det er en ganske bred linje mellom misbruk og en nær total mangel. Og ja, jeg lar meg distrahere under lesingen av at spørsmål avsluttes med punktum.

Selv har jeg ikke sett mer av stykket enn enkelte bruddstykker under boklanseringen i Tromsø, men det var et godt utgangspunkt for den faktiske lesingen. Teksten kan nemlig virke svært alvorlig, litt tung og trist, men når den framføres er det mye lettere å også oppdage de latterfremkallende partiene. For det ligger svært mye humor i dette stykket, om enn ikke av den standardiserte revy-typen. Samtidig slipper man også unna den bitende bitre urfolkslatteren, den hvor du flirer kun fordi alternativet er å få hjerteattakk av hvor idiotisk og deprimerende omverden kan klare å være.

Det er ikke en perfekt tekst, ei heller et perfekt stykke, men i kategorien av 'samisk' humor er det helt ufattelig mye bedre alternativ enn Honningsvåg-revyen og lignende bagateller.

TEKST: SIRI GASKI

EN LYKKENS MANN

LIHKKOSALUMMAI

En lykkens mann, Rauni Magga Lukkaris bidrag til Samtidsfestivalen i 2007, er en monolog, men den kan også leses som en kortprosa-samling, det er ikke en sammenhengende monolog, men en serie korte tekster, viktige øyeblikk fra livet til den lykkens mannen. Denne mannen er en karakter de færreste vil kjenne seg igjen i, men med øyeblikk fra historier man kan nikke gjenkjennende til -

SØKER
SOMMER-
VIKARER

Nyhetsreportere
 Sportsreportere
 Forbrukerjournalister
 Rampelysreportere
 Videoreportere
 Leserjournalister

SE FULL UTLYSNING PÅ VG NETT

Klikk på "Jobb i VG" i menyfeltet

Søknadsfrist: 15. februar 2007

BASERT PÅ DEN VERDENSKJENTE
BESTSELGENDE ROMANEN.

Drageløperen

EN FILM AV MARC FORSTER

www.kiterunnermovie.com

SANDRE METRONOME

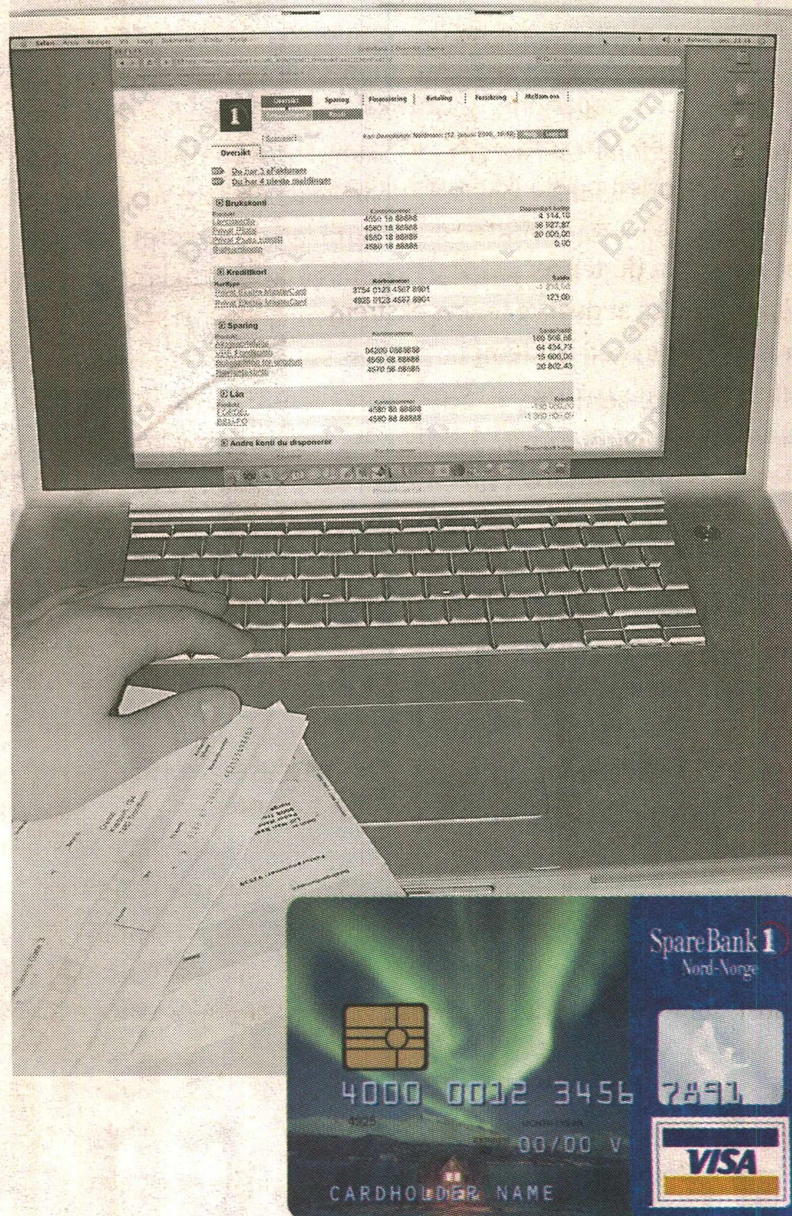
NORGESPREMIERE 25. JANUAR

Afé Bodega

Studentsamfunnets Café Bodega.
Høy musikk – lave priser!
Åpen hverdager 12.00-18.00.
Du finner oss i Teorifagbygget,
hus 2, plan 1.

En pris - fri bruk Student

NORBYE&KONSEPT AS, TROMSØ - www.norbye.no

Nå får du banktjenestene du trenger
i hverdagen til én fast pris per måned.
Som student får du redusert pris.

Månedsprisen dekker:

- Årsavgift på VISA-kortet
- Fri bruk av kortet ved kjøp av varer og tjenester i Norge og utlandet
- Fri bruk av våre minibanker, - hele døgnet
- Fri bruk av elektroniske betalings-tjenester i TelefonBank og NettBank
- Fri bruk av AvtaleGiro og eFaktura
- Fri bruk av BankAxess
- Fast overførsel mellom egne kontoer
- Redusert pris på Mobilbank SMS

Vit at vi er der.

SpareBank 1 Nord-Norge

Ingen film for gamle menn

NO COUNTRY FOR OLD MEN

Regi: Ethan & Joel Coen

Premiere: Tirsdag 29. februar

FILM

Sett deg i den situasjonen at du skal på kino og se en film som heter No Country for Old Men og du ikke har rukket å sette deg inn i hva slags film det er. Hva er det første du tenker på? Jeg kan nesten garantere at du ikke tenker ekstrem-pumpehagle med lyddemper, psykotisk leiemorder med oksygentank på slep og meksikansk dopoppgjør i ørkenen. Men det er akkurat det du får. Jeg har sett skrekkfilmer med effekter som kunne skremt vannet av den beste, mens pulsen min har ligget på det samme som den gjør når jeg zapper innom Oprah på en søndags morgen. Men under No Country for Old Men steg pulsen jevnt i takt med filmens tematiske utvikling.

Sheriffen spilles av en troverdig Tommy Lee Jones med poser under øynene store nok til en middels handlevogn på Kiwi. En uttrykksløs og overbevisende psykotisk serie-/leiemorder (kan virke som

det er to deltidsjobber) spilles av Javier Bardem og en solbrun jeger med dårlig innsovingsteknikk og konsonant-navn spilles av Josh Brolin, sist sett i Planet Terror. Stemningen er som i andre Coen-filmer, lett og tung på samme tid, med flere humoristiske innslag i løpet av fil-

men. Men No Country for Old Men har ikke bare kjappe replikker og overkalibra skytevåpen, det er også svært pent filmet. Fra store åpne landskap til intime nærbilder, alt filmet på en måte som drar deg med inn i filmens hjerte. Siden No Country for Old Men er en av de få (10

stykker totalt) filmene som var på TIFF og som også kommer på norske kinoer, bør du benytte sjansen du får 29. februar og noen uker fremover til å se filmen minst én gang.

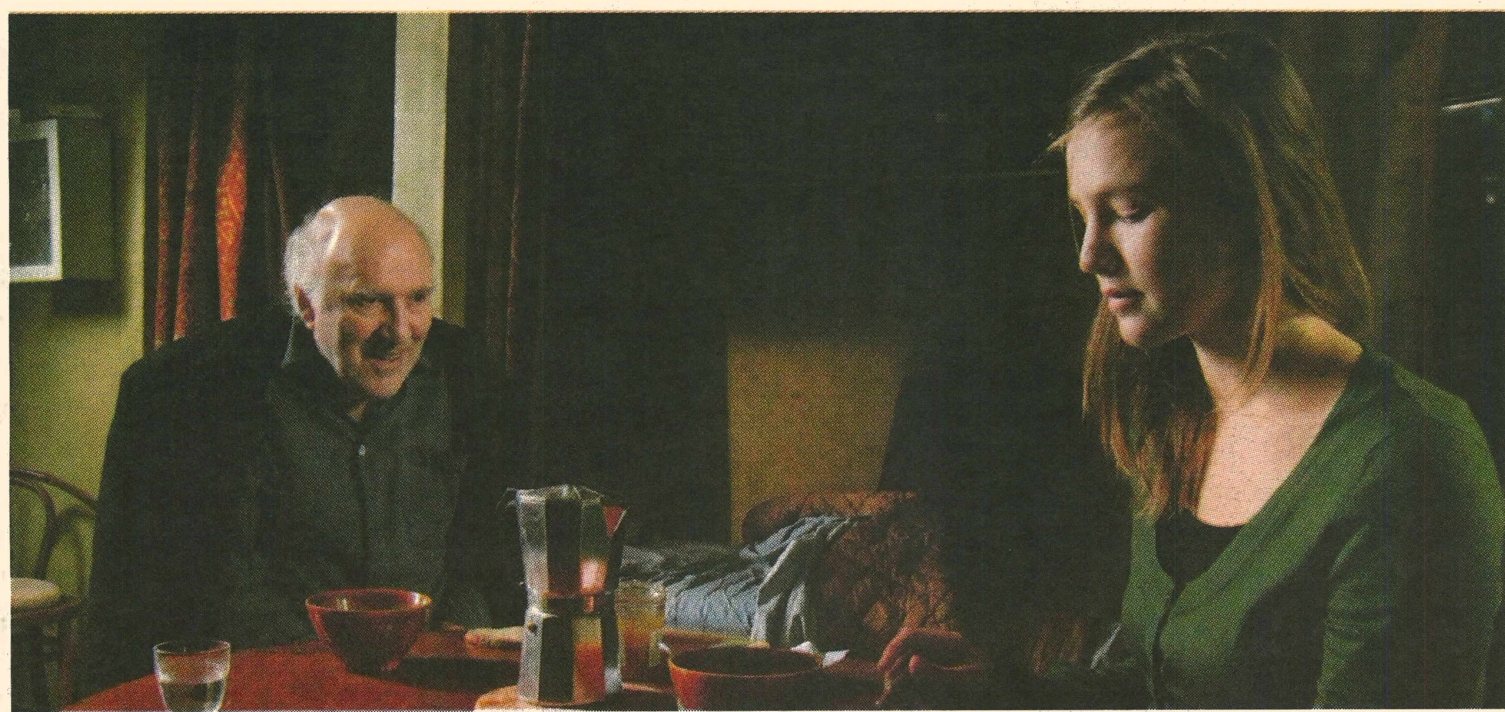
Tekst: Gaute Beckett Holmslet

Varme- og kjøletak

BENEATH THE ROOFTOPS OF PARIS

Regi: Hiner Saleem

FILM

Den kurdiske regissøren Hiner Saleem har tidligere markert seg på TIFF med *Vodka Lemon* (2004) og *Kilomètre Zéro* (2006). I *Beneath The Rooftops of Paris* inviterer han ensomheten på besøk. Med utgangspunkt i noen få karakterers tilsynelatende atskilte og rutinepregede liv fletter Saleem sammen en skildring av den skjøre balansen mellom det å stå alene og det å ha en eller to rundt seg. Det sosiale nettverket karakterene imellom er sentrert rundt Marcel, en eldre mann i en luguber loftsleilighet i romantikkens hjemby, Paris. Marcells relasjoner, som aldri møter hverandre direkte, står i høyspenning og vakler gjennomgående fra begynnelse til slutt. Den ene forløser den andre, og i tur og orden bidrar de ganske få karakterene til å fylle Marcells liv med den siste rest av gnist og mening, enten som en venn, kjæreste eller en gløtt tilbake i ungdommens naive, men alvorstynge tilværelse. Her er det

detaljene som er det største. Lite hokus pokus, men elegant gjort. Saleem fyller filmen med megetsigende, til tider intens stillhet (første replikk kommer etter ti minutter!), som sammen med hyppig bruk av fugleperspektiv frembringer en dynamisk komposisjon av nærhet og distanse. Replikkene består i stor grad av usammenhengende dialo-

ger og avbrytelser eller lyder i form av dype pust, grynt og entusiastisk jubel. Over en periode fra sommer til vinter blir Marcells liv stilt oss til skue, hvor de overlappende årstidene skaper symboliske kontraster og gjenspeiler uregelmessigheten og fortvilelsen som hersker når livet ser ut til å ebbe ut. Karakterene er overbevisende, og særlig er Michel Pic-

colis tolkning av Marcel både varm, kald og til tider hjerteskjærende. Dette er liv, død og kjærlighet på sitt mest genuine. Derfor blir *Beneath the Rooftops of Paris* en film med stor takhøyde og ikke klissete og patetisk. Som Gaute Ormåsén sier det: Kjærlighet er mer enn forelskelse!

Tekst: Frithjof Eide Fjeldstad

Når kvardagen blir svart

RUNE BELSVIK

Kommode
Cappelen forlag

BOK

Romanen «Kommoden» startar med at Jolver Nilsen står heime og lagar suppe til feiringa av sin eigen femtiårsdag. Då kona midt i matlaginga kjem heim med ein stygg kommode som ho vil gje han i gebursdagsgåve, seier han til henne at mykje har forandra seg i livet deira og at ho har blitt ekkel. Denne opninga innleiar ei forteljing om ein femtiåring si seksuelle og eksistensielle krise. Jolver Nilsen ser på seg sjølv som ein aldrande og ynkeleg mann utan noko prosjekt eller nokon retning etter at ungane er blitt vaksne og flytta heimanfrå, det er det uforløyste som på fleire plan pregar femtiåringen sitt liv.

Det er kanskje mest nærlig-

gjande å lesa «Kommoden» som ein refleksjon over menn og deira utilstrekkelege seksualitet. Romanen opnar likevel for langt vidare perspektiv, Jolver Nilsen si eksistensielle krise strekker seg nemleg mykje lenger enn seksualiteten. Utan å bli moraliserande, problematiserer Belsvik i denne romanen avstanden mellom ideala og røyndommen innanfor rammene av kjernefamilien: Kva skal ein gift 50-åring leva for, når leiligheten er nedbetalt, ungane har flytta ut og sex-lysta har avtatt?

«Kommoden» skil seg frå Rune Belsvik sine tidlegare bøker. Dei varme, humoristiske dialogane frå tidlegare Rune Belsvik-bøker er utelatt i denne boka. Det alvorstunge preget gjer boka tunglesen, og ein vert som lesar freista til å leggja boka frå seg før den er ferdiglesen. Samtidig

kan ein lesa det sterke alvorret i denne boka som ein styrke, det gjer at ein kjem tett innpå den fortvilninga som pregar Jolver Nilsen sitt liv.

«Kvifor skal studentar lesa ein roman som handlar om noko så fjernt som femtiåringar sine samlivsproblem og eksistensielle kriser? Kanskje aller mest fordi «Kommoden» er ein sterk advarsel om kor galt det kan gå dersom ein overgir seg til det hedonistiske idealet som pregar vår tid sitt mediaskapte bilete av det gode liv. Jolver Nilsen si eksistensielle krise viser kor utilstrekkeleg vår kultur sitt fokus på sex, forbruk og kjernefamilie er. Jolver lengtar etter eit større fokus i kvardagen, som er mindre egoistisk. Det burde me også gjera. Før det er for seint.

TEKST: ASKILD GJERSTAD

SKRIV EN ANMELDELSE - VINN EN BOKSJEKK!

Utropia vil, i samarbeid med Akademisk Kvarter, belønne utgavens beste bok- eller tegneserieanmeldelse med en **boksjeck på 300,-**

Anmeldelsene bør begrenses til nylig utgitte bøker. Ta kontakt med kulturredaktør Inge Steine på inge@utropia.no for mer informasjon.

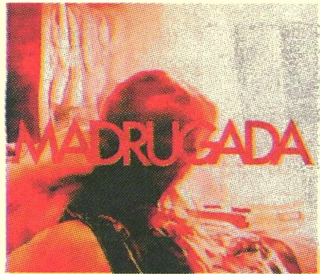
BLI FRIVILLIG I DAG!

Sterk avslutning

MADRUGADA

Madrugada
Emi

MUSIKK

Madrugada valgte å selv titulere det som skulle bli deres sjette studioalbum og den avsluttende kroning på verket som deres karriere har vært. Det er nesten umulig å overdrive påvirkningen dette bandet har hatt på norsk rock over de siste 10 årene, og det er vanskelig å tenke seg hvor norsk rock hadde vært i dag uten dem. Dette albumet var hovedsakelig ferdig innspilt i New Jersey i fjor, før det tragiske dødsfallet til Madrugada gitarlegende Robert Burås i sommer. Og det er litt vemodig å vite at det aldri igjen vil komme ut en ny Madrugada-plate med Robert Burås, eller i det hele tatt for den saks

skyld. For at dette albumet skulle bli ferdigstilt tok bandet i bruk flere opptak av Robert hentet fra live forestillinger (som kanskje sier noe om mannens talent). Så vel som at bandet fikk hjelp fra diverse venner i musikerbransjen som Alex Kloster Jensen fra Ricochets og My Midnight Creeps og Kid Congo Powers fra The Cramps og The Bad Seeds. For ikke å glemme Ane Brun, som sammen med Ingrid Olava synger backing vokal på den Nick Cave-inspirerte "Honey Bee". Skiva starter med den melankolske "Whatever Happend to You", som man må kunne si er en typisk Madrugada låt. Så følger de opp med den raske, tøffe og garasje-rockaktige "The Hour of The Wolf" som kanskje er min favoritt fra plata. Sammen med andre singelen, "Look Away Lucifer". Det er og en del rolige spor på dette albumet som tidligere nevnte "Honey Bee" og "Valley of Deception".

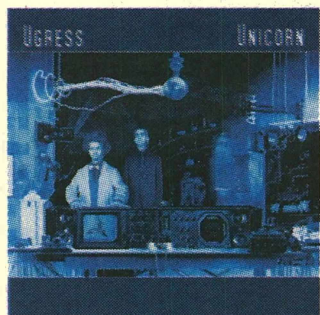
Men også den sangen som stikker seg ut mest på plata er av den rolige sorten. Den blues-akustiske, "Our Time Wont Live That Long". Som er første sangen på et Madrugada-album der Robert Burås synger, og ironisk nok er dette siste sporet på plata. Med de foruroligende første linjene "Don't know when they put me in the ground", og Burås var visst så nervøs for denne innspillingen at han gjorde den alene, en av de siste kveldene i USA, mens Sivert Høyem og Frode Jakobsen var ute på en bar. Og det er, som Sivert sier, hjerteskjærende å høre denne sangen nå etter det som har hendt. Med dette albumet er en epoke i norsk rock avsluttet, men verkene Madrugada etterlater seg er sterke nok til å etterleve dem i lang tid framover.

TEKST: JENS KIELLAND

Ekkel pornotekno

UGRESS
Unicorn
Ucanny Planet Records

MUSIKK

På nettsiden sin beskriver Gisle Martens Meyer, bedre kjent som Ugress, seg selv som en gal lydprofessor.

Ugress henter inspirasjon fra pop, film og undergrunnskultur. Ugress har tidligere laget mye musikk som oser av friskhet og ungdommelighet. Han har hatt evnen til å få

selv den mest fastgrodde, hvite, dressklede nordmann til å kjenne glede i kroppen. Ugress har laget musikk som er moro å danse til når man har tatt en dusj og trenger en glededans på stuegulvet.

På denne platen klarer han ikke å fremkalle den samme følelsen med noen av låtene. Sangene er mørkere og mye seigere enn f.eks. Loungemeister og Supermodel. Ugress virker å være låst inne i en firkant og kommer ikke ut. Han stanger mot veggene.

Min favoritt på denne platen var sporet "Lost in time". Denne har mye av lekenheten en kan finne fra tidligere. Han har på denne sangen med seg

Christine Litle og Heidi Marie Vestrheim på vokal. Det flaueste sporet er "The ultimate fix". Det virker som Ugress flørter med 90-talls trance og tekno med de ekle, vridde stemmene som vi alle har lært oss å hate. Når vokalistene iblant prøver å syng med rockestemme blir det enda flauere.

Ugress flørter også med funk på noen spor, bl.a "Harakiri Martini". Den hadde fungert bra som bakgrunnsmusikk i en eller annen pervers hippie-film fra 70-tallet. Rørleggeren kunne spilles av Sasha Gabor og husmoren av Dolly Parton.

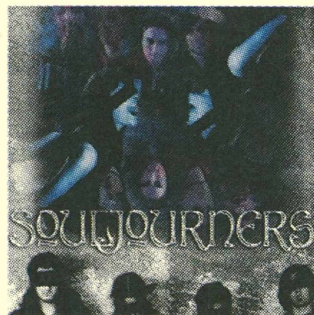
TEKST: TRYGVE SØRENSEN

Stort konsept

SOULJOURNERS

Mind Control
Wrath

MUSIKK

Mind Control er ett konseptalbum om å tape all frihet. Det er debutalbumet til det Californiske progbandet Souljourners, som består av Michael Coutts (gitar og sang), David Brockenborough (bassgitar) Paul Ellingson (keyboard) og Chandler Taylor (trommer).

Musikken er ganske tung og legger mer vekt på

gode melodier og riff enn på å være progressiv, noe som gjør at historien kommer bedre frem enn om de hadde skiftet takt hvert 15 sekund.

De er allikevel solid forankret i progrock og progmetalens tradisjon, med inspirasjon fra og likhetstrekk, med slike giganter som Rush og Dream Theater.

Lydbildet er dominert av Michael Coutts, som ikke bare beveger seg mellom moderne heavyrockriff og tunge melodipartier, men også er en fremdragende vokalist.

Personlig savner jeg mer fremtredende synth på enkelte sanger, for Ellingson har noen veldig stilige melodilinjeringer på de sangene synthen legges

mer vekt på.

Når man hører gjennom albumet i sin helhet, er det veldig lett å forstå hvorfor Souljourners vant beste High School artist av "Southern California Music Awards" i 2006 og beste liveband 2007 hos Inland Empire Music Awards. Denne gruppen kommer til å bli stor! De har en perfekt blanding av fine sanger og komplisert arrangering som vil falle i smak både hos den gjennomsnittlige lytteren og musikkentusiaster verden over, med stor variasjon i tyngden på sangene uten å tape intensiteten i uttrykket.

TEKST: IGOR JAKOBSEN

Herlig uforutsigbarhet

WE
Tension & Release
Nun music / Sonet

MUSIKK

Tension & Release er det syvende fullengdealbumet fra WE og vokalist Thomas Feldberg som sammen med gitarist Don Dons og de andre gutta i bandet har skapt noe av sin egen sjanger innen norsk rock over de siste 15 årene. Det har alltid vært syrlig 70-talls inspirerte gitarer i skolen av blant andre Led Zeppelin og Black Sabbath, med en tett rytmeseksjon som hentet fra stoner rockens kokebok som har ligget til grunne for deres musikk, som de selv har døpt Cosmic Biker Rock. Men med denne plata føler jeg (og

med det, positivt) at *Tension & Release* har tatt WE mye nærmere det stoner rocken er i dag, og retningen kan minne litt om den samme som QOTSA tok med *Era Vulgaris* fra i sommer. Dette er et rimelig rett fram bra album med mange låter med dype og avanserte gitar-riff og arrangementer som gjør seg for lange lytninger etter de ørsmå detaljer. Men også med låter som har evnen til å feste seg på hjernen i flere dager etter en gjennomhøring og som burde gi den en relativt bred appell som sådan. Første singelen, titulert "That's Why (you're so fine)" er en slik sang men er i min mening langt i fra den beste godbiten som er å finne på denne skiva. Da kan man i samme slengen nevne sporet som følger etter første singelen på plata. Nemlig "For Love, For Life" som er en absolutt meget tøff sang. Låten som følger

etter denne igjen, er den transeaktige "Popul Vuh". Som ble inspirert av den religiøse teksten til Quiche Maya indianerne fra Guatemala og som direkte oversatt betyr folkets bok. "Hurdu Gurdu", som er tittelen på den andre singelen som blir slippet fra *Tension & Release* og "Post Millenium Tension Blues" er også to sanger som bør nevnes fra plata. WE har med dette albumet nok en gang vist sin evne for musikalisk uforutsigbarhet, men de som kjenner WE vil ikke bli overrasket over ferden bandet har tatt siden *Smuglers* fra 2004. *Tension & Release* føles som en naturlig og riktig utvikling fra Cosmic Biker-rockerne som fortsetter å stå frem som noe enestående i rock her til lands.

TEKST: JENS KIELLAND

Behagelig

KINGS OF CONVENIENCE

Torsdag 24. januar
Driv

KONSERT

Stearinlys og mørke. Driv er fullsatt og varmt. Folk i alle aldre skal på konsert med Kings Of Convenience.

Redd ham fra brillene

Scenen er sort med innslag av blå lys. På to stoler der fremme sitter Erlend Øye og Eirik Glambek Bøe med hver sin akustiske gitar. Erlend har på de karakteristiske brillene og hvit genser. Eirik har mørkt hår og grå skjorte. De starter med et par rolige sanger og virker å ha litt problemer med lyden. Publikum våkner først når de spiller "I don't know what I can save you from" som tredje sang. Publikum suger da begjærlig av hitmakernes sjel, men roer seg raskt ned når KOC begynner på

fjerde, femte, sjette, syvende sangen. Kongene har det behagelig og sprer velbehag i rommet. Hadde alle hatt et sted å sitte, så kunne vi hatt det enda mer behagelig. Tullet oss inn i svigermors ulltepper og ullsokker. Strikkegenseren. Lånt de gamle brillene til syvende far i huset og fyrte i peisen.

De fleste sangene de spiller fra dette tidspunkt har aldri vært spilt live før. Derfor kan det nok bli vanskelig for publikum å følge med hele tiden. Mange av sangene glir inn i og likner på hverandre. På den annen side skaper dette en helt annen og kanskje mer spennende opplevelse. Konserten virker å være mer skapende enn når alt bare er rutine og gjentakelse.

Litt ut i konserten vil Øye låne et plekter av publikum, ei jente finner sitt, men han finner visst

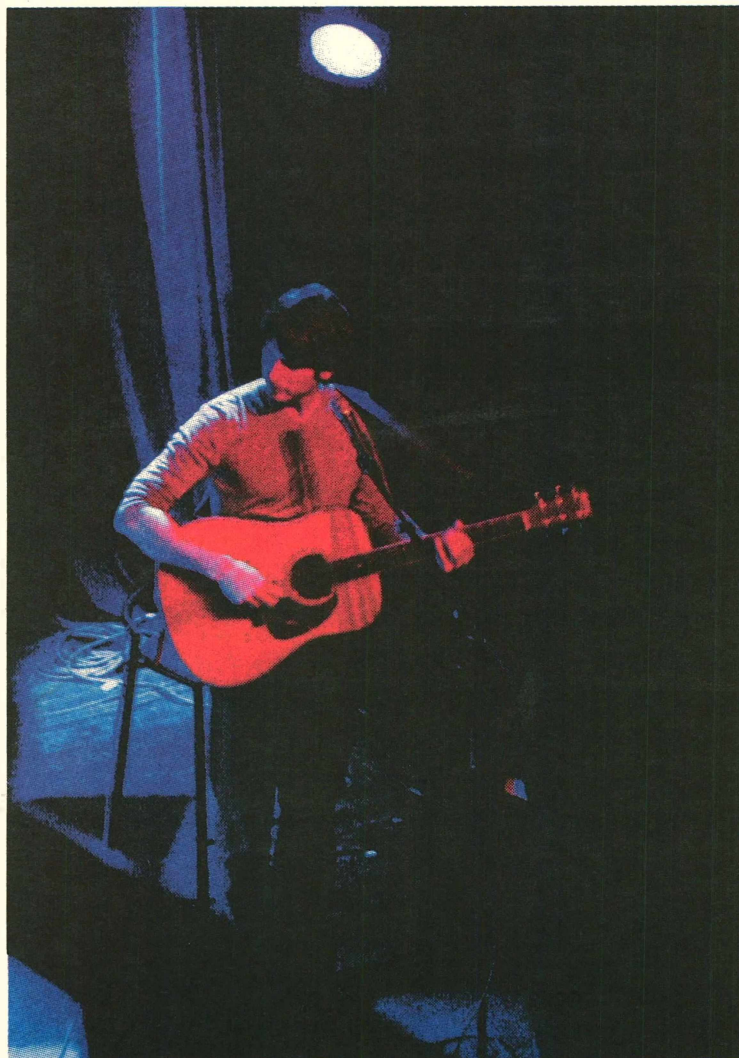
sitt eget likevel.

Behagelig, men ingen sjøsyke KOC avslutter konserten med "I'd Rather Dance With You". Publikums øyne og ører suger begjærlig til seg. Sangen summer mens hodene vrikker fra side til side og alle vil synge — get into the swing, get into the swing, get into the swing. I'd rather dance than talk with you. Du-du-du-du".

Øye annonserer avslutningsvis og for andre gang at de skal dra med Hurtigruta kl 01.30 til Svolvær. Det er meldt storm, men Øye vet råd. Slapp av på sengen, lukk øynene, fokuser på bølgene i tankene dine, så blir du ikke sjøsyk. Kjedelig kanskje, men veldig hyggelig og ekstremt behagelig. Jeg er enig. Det er en grei beskrivelse.

TEKST: TRYGVE SØRENSEN

FOTO: TORA ALEXANDERSEN

Ikkje berre, berre

BARE EGIL BAND

Fredag 25. januar
Blårock

KONSERT

Med låtar som "Arne", "Sko" og "Speidern" herja ein viss Egil landet på slutten av nittitalet. Bare Egil Band vart eit ikon i tida. Opphavsmann Egil Hegeberg har gjesta Tromsø ved fleire anledningar og fleiresamanhengar, mellom anna som bassist i Black Debbath. Det bur ein god del humor i denne karen og det har gitt seg mange forskjellige

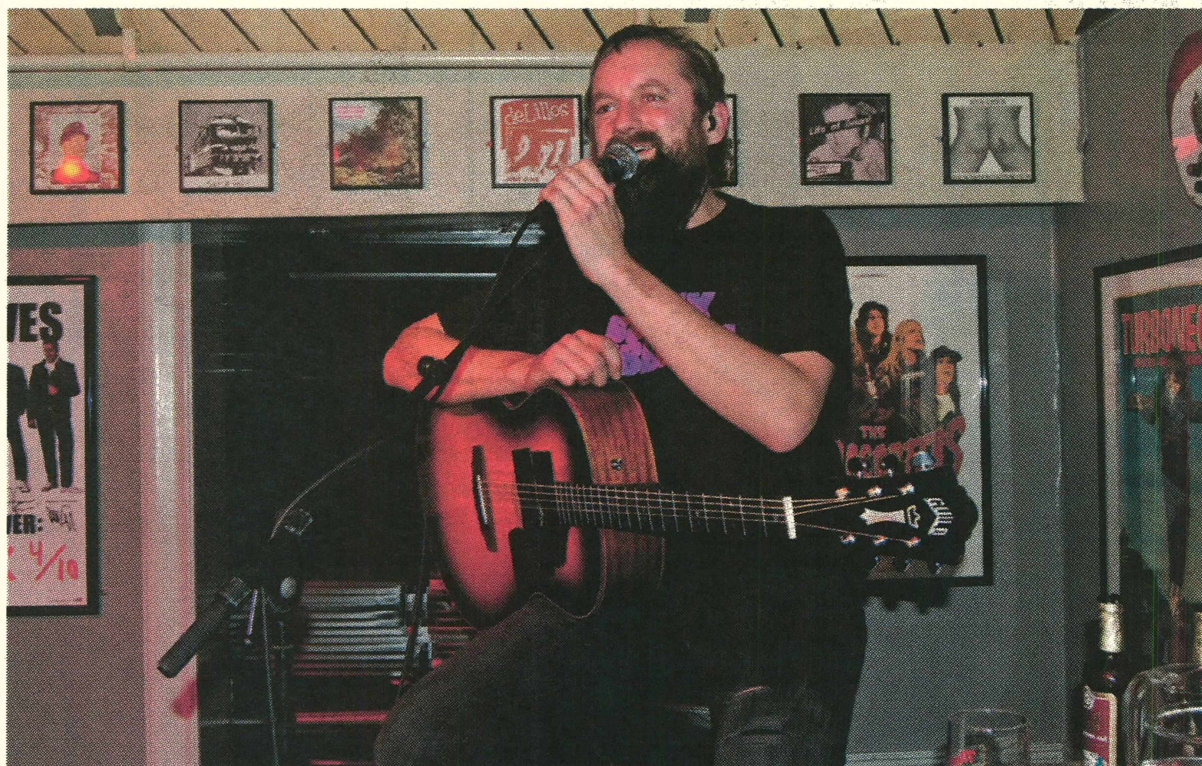
store landeplagene og allsangfaktoren til tider var høg, var det først og fremst det nye stoffet som fekk fram dei største latterbrøla. På den måten blei kvelden todelt mellom mimring og meir spenstige saker.

For min del blir mimredelen ganske kjedelig, sjølv om det ikkje står på innsatsen til kveldens hovudperson. Ein kan smile litt av gamle vitsar, men det er grenser for kor underhaldande dei kan vere når ein har hørt dei

Munnen plaprar som ei mitraljøse, poenga sitt som skudd

utløp opp gjennom åra. Denne gongen blei ein lokka med nytt materiale i tillegg til dei gamle slagarane frå den artige gitar mannen. Eit entusiastisk publikum fylte raskt Blårock og vart hausa opp av ein opplagt Egil. Sjølv om mange kom for dei

x antall gongar. No er jo heldigvis Egil meir enn ein vitsemakar, og aleine med gitaren er han i sitt ess. Med ein leiken haldning lar han publikum komme på bana og i seksjonar med heller absurde dialogar mellom scena og salen blir det rett so komisk.

Det blir mykje prat og funderingar undervegs, til tider kan det kanskje bli vel mykje av det gode, som om han ertar, men det er kanskje poenget.

Høgdepunktet for min del blir ein sang der norrøn og gresk

mytologi får gjennomgå. Alt på heseblesande trøndersk iført kledelig rabiatt gitarklimpring. Munnen plaprar som ei mitraljøse, poenga sitt som skudd. Ansiktet vrir seg i alle slags infernalske uttrykk og latteren ruver i lokalet. Kvelden i sett under

ett er variabel, ikkje alt treff like godt, men når det gjer det treff so det jomar etter.

TEKST: INGE STEINE

FOTO: GRY E. MORTENSEN

AB VIA

- Hørt på desken I
- Rock hard diamond love pump!
- Hørt på desken II
- Eg gjer meg katta i strukturar!
- Hørt på desken III
- Om noen sitter på do hjemme hos meg er det rett ut !!
- Hørt på desken IV

- Hva betyr egentlig "ab via"?
- Hørt på desken V
- I barnehagen ble jeg kalt "Pusekatt".
- Utropia om ti år
Det nye Fjernø-utvalget har tatt reformiveren til sin naturligste konklusjon, og foreslår nå at Norges

- gjenværende syv universiteter blir slått sammen til ett. Rektor ved UiT, Hans Hoppbakke, synes dette er en glimrende idé: - Nå får vi endelig det fokus på Nordområdene vi har ventet på, det faktum at jobben min blir flyttet til Kristiansand har ingen betydning.
- Utropia om 20 år
Straks tilbake, vi fusjonerer med

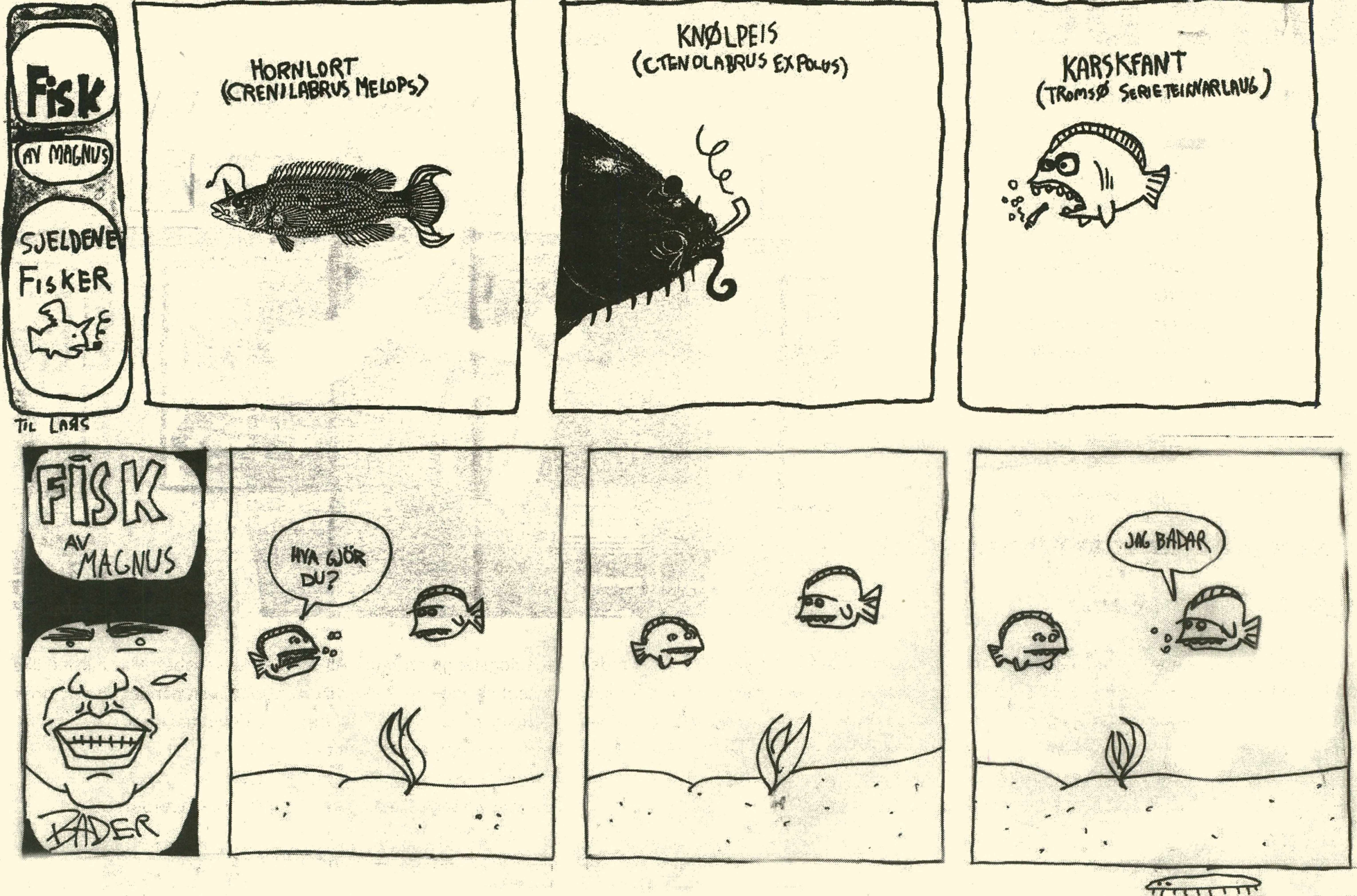
- studentavisa i København.
- Utropia om 50 år
Etter at polene smeltet, og Danmark druknet, har Utropia endelig vendt tilbake til røttene våre. Våre nye redaksjonslokaler ligger på toppen av Tromsdalstind, c/o OL-komiteen Tromsø 2086.

FAMILIEN HØSTKRABBE

av Harald B. Zeigler

Utropia presenterer gamle klassikere

MENS VI VENTER PÅ NORD-NORGEBANEN

ONSDAG 30. JANUAR

Risk
TeaterAksen bedriver sjansespill, og det burde du få med deg.
Rådstua, 20.00

Lillelørdag
Gå på Driv, ellers får jeg kjeft.
Driv, 21.00

Trio Troika
Noen liker sjokoladen, andre liker musikken.
KulturHuset, 22.00

TORS DAG 31. JANUAR

DIDÁ
Kombinasjoner og fascinasjoner og sånt. Jippi!
KulturHuset, 20.00

Nymark Collective og Kristin Asbjørnsen
Drit i havet, let etter håp i musikken.
KulturHuset, 22.00

FREDAG 1. FEBRUAR

Filmquiz
Lette spørsmål og vanskelige sjarmører, eller vice versa.
Driv, 20.00

Modern String Quartet og Tromsø Symfoniorkester
Støtt symfoniorkesteret med verdens vakreste logo!
KulturHuset, 20.00

Ska Patrol
Den samme gamle vinen, men du verden så god den er.
Driv, 21.00

J Dilla Tribute
Tromsø trenger Kaos, Kaos trenger penger, du trenger øl og hip-hop. For en vann-vinn-vinn-situasjon!
Kaos, 23.00

LØRDAG 2. FEBRUAR

Lørdagsuniversitetet
Verdensborgermenn og andre samfunnsvitenskapelige finurligheter fra seint 1700-tall.

Kristin Asbjørnsen

Driv, 4. etasje, 13.00

Belle du Jour
Bordeller, sadomasochisme og dagdrømmer, oh my!
Verdensteateret, 15.00

Operagalla
I Tromsø har vi ihvertfall ikke gul marmor!
KulturHuset, 20.00

Anneli Drecker
Tromsøs tøffeste kvinne, nest etter Martha Otte, er tilbake for å imponere.
KulturHuset, 22.00

SØNDAG 3. FEBRUAR

Barents Youth Symphony Orchestra
Opparbeid deg litt kulturell kapital, du trenger det.
KulturHuset, 17.00

MANDAG 4. FEBRUAR

Kurs i samisk mat
Reinsdyrstunge, laksehoder og multebær.
Sukk mitt hjerte.
Skarven, 17.30

Blåmandag
Ingenting er som billig øl etter samisk mat.
Blårock, 20.00

TIRSDAG 5. FEBRUAR

Utstillingsåpning
Samiske utstillinger fra samiske samlinger.
Perspektivet museum, 14.00

ONSDAG 6. FEBRUAR

Samefolkets dag

Mari Boine

Forklaringen på den plutselige samiskheten. Smil til folk i kofte i dag!

Hele dagen

The Draughtman's Contract
En mann, et gods, en kvinne; en filmklubb-film.
Verdensteateret, 19.00

Lillelørdag
Kjære vakre, vene, drikk mer øl!
Driv, 21.00

TORS DAG 7. FEBRUAR

Litteraten - samisk litteraturkveld
Kan ikke du bli med? Det hadde vært så hyggelig.

Tromsø bibliotek, 19.00

Visuell kammermusikk - Intime stemmer
Pop-up videoer, på klassisk vis. Sikkert gøy om du er lei samer.
Strandgata 41, 19.30

Internasjonalt seminar
Sørg for full trafikk til seminar om trafficking.
KulturHuset, 20.00

Mari Boine
Liten samisk kvinne med stor verdensmusikk, fantastisk!
KulturHuset, 21.00

FREDAG 8. FEBRUAR

Samiparty
Visste du at samer er de vakreste mennesker på jord?
Barometeret, 21.00

Søster Joakims Apostler
Hvem vet hva slags gjerninger disse

apostlene har gjort...
KulturHuset, 22.00

Julia Spacehead/Englebarn
Englebarn eller apostler, det er en godhjertet dag i Tromsø by.
Driv, 22.00

DJ Polo Voli
Navnet høres ut som en hønsesykdom, men musikken er sikkert god.
Verdensteateret, 23.00

LØRDAG 9. FEBRUAR

Lørdagsuniversitetet
Bli terskelkyndig tidlig på lørdag, så kan du øke inntaksterskelen senere på kvelden.
Driv, 13.00

Lassokastingskonkurranse
Bruk dagen på å øve deg før du haler inn kveldens fangst.
Stortorget, 13.15

Le Mépris
Godards eneste ikke-eksperimentelle film, burde være noe selv for oss.
Driv, 15.00

SØNDAG 10. FEBRUAR

NM i reinkappkjøring
Hvorfor bli i sengen når du kan se på reinsdyr?
Sentrum, 13.00

Susanne Wallumrød
Heller Susanne Wallumrød enn noe som ligner på enn "heller død enn rød"-vits.
KulturHuset, 21.00

MANDAG 11. FEBRUAR

Blåmandag
Fordi man skal holde fast på tradisjoner, drikk menneske, drikk!
Blårock, 20.00

TIRSDAG 12. FEBRUAR

Tirsdagsvin
Det skjer ingenting annet, men vi klager ikke. Vi elsker Driv!
Driv, 18.00